

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 34.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Morala v gospodarstvu

II.

V svojem zadnjem članku smo na široko ori-
sali predmet 26. socialnega tedna, ki se je vršil te
dni v Mülhousu v Franciji. Ako danes več kot sicer
govorimo in pišemo o krizi, ki je zajela vse naše
gospodarsko življenje in ki pretresa temelje naše-
ga družabnega reda, potem mora ta pojav imeti
svoje vzroke, ki so globlji kakor pa že tolikanj na-
vedeni nered, ki da je nastal v razmerju med pro-
izvodnjo in med uporabo blaga. Ako danes ugotav-
ljamo, da se v različnih oblikah vrši velikanška
ofenziva proti redu, kateremu smo dali ime kapita-
lističnega, ofenziva, ki se predvsem izraža v vedno
večjem poudarjanju človeka in njegovih pravic,
človeštva kot takega in njegovih naravnih pravic,
v več ali manj surovem življenjskem boju, potem
morajo za to obstojati globlji vzroki, kakor pa na-
vadno zanikanje, da je ta red odrekel in da se mo-
ra radi neuspehov nadomestiti z drugim, ki bo šči-
til človeka in človeško kolektiviteto in ki bo člo-
veka postavil za merilo v vseh vprašanih pridobi-
vanja. Boljševizem, komunizem, socializem, faš-
izem, nacionalizacija in socializacija, to so samo
stopnje v tej vseobitni nevojlji, ki se dviga proti so-
dobnemu družabnemu redu z očitkom, da je vred-
nota človeka podredil vrednosti denarja. Zakaj? Na
ta veliki zakaj se bo moral dati odgovor, dokler je
še čas. Naš družabni red ni moralno slab ab origi-
ne — od začetka. Tudi on je bil reakcija proti kri-
vicam, katerih se je človeštvo hotelo otresti pred
kakimi 150 leti. Prinesel je človeštvo veliko sve-
tinjo, ki se imenuje svoboda. Ako je danes nepo-
raben in če se bo moral spremeniti v novega, bo-
diši pod elementarno silo užaljene ljudske volje,
bodiši pod pritiskom pravočasnih in pametnih re-
form, potem je gotovo zapadel zablodam, katere
bomo morali mi, ki nismo za nasilne rešitve, po-
iskati in popraviti.

V pravem spoznavanju te temeljne resnice
so se učenjaki socialnega tedna v Franciji spravili
na to vprašanje in so odgovorili, da je sodobni gos-
podarski in seveda tudi družabni red zaničevanja
vreden, da ga v sedanjih spačeni obliki, ki je docela
poganska, noben kristjan ne more zagovarjati. Re-
kli so pa tudi dalje, da je dozorel naš red, ker je
izgubil svojo »dušo«, ki je njegov obstoj upraviče-
vala in njegov razvoj kontrolirala. »Duša« našega
kakor vsakega drugega družabnega reda pa je brez-
pogojno priznanje etičnih zakonov ali krščanske
morale. Ker je naš red zgubil vsako moralo, so
padle vse meje pohlepni gonji za denarjem in so
se odprla pota za vsakovrstna izkoriščevanja. Ker
je naš red izgubil moralo, je mogel obveljati prin-
cip o močnejšem, kateremu se mora podrediti sla-
bejši; ker je izgubila moralo, se je zdelo poplno-
ma prav, če se človek, ki je živo bitje, vrednoti
enako kakor denar, ki je mrtvo blago. Ker se je
iz našega družabnega pojmovanja izločila morala,
je bilo mogoče izkoriščevati delavca in mu odme-
rjati pravice po ključu večje ali manjše produkcije.
Ker ni več morale v našem redu, se je mogla nase-
liti goljufija in varanje v malem in v velikem.
Šele ko je bila iztrebljena sankcija vesti, so se mo-
gli razpihniti vsi slabi nagoni v človeku, ki pa so
si znali dati vsaj na zunaj krinko upravičenosti.

Ko si danes izprašujemo vest in iščemo novih
polov, bomo v prvi vrsti morali poseči na to polje
in skušati vrniti gospodarskemu in družabnemu
življenju njegovo »dušo«, to je življenje dajajoče
američne krščanske etike ali morale. Kajti, četudi
bi sledili — in v razdobju bodočih stoletij bodo
brez dvoma tudi sledili — drugi družabni sistemi,
vsak je obsojen že od začetka, če si ne bo znal dati
etičnega regulativa, ki ga bo ščitil pred zablodami.
Francoski socialni teden je povelil nalogo
»preropenja« našega reda organizacijam in sicer
korporacijam, kot jih imenuje, ali kakor bi jih imeno-
vali mi, stanovskim organizacijam. Stanovska
strokovna organizacija naj bi bila temelj. Državi
pa pripada velikanška naloga, da čuva nad delova-
njem in vrvenjem vseh teh strokovnih in stanov-
skih organizacij, med katerimi lahko nastanejo in-
teresi spori, predvsem pa da zna pravilno odme-
riti delokrog vsaki korporaciji, da jih nadomesti,
kjer bi odpovedale, da popravi, če so kaj zakriville
in da koordinira njihovo delovanje, njihove pravi-
ce in interese. Francoski socialni teden je torej
podčrtal potrebo korporativne države, ki pa si ne
sme prijavljati pravice, da korporacije poniža v iz-
vršilne organe svoje vsemočne volje. Formula o
korporativni državi ni več najmodernejša, toda za-
se ima to dobro, da res nudi vse možnosti, da se
posamezni stanovci znova prepojiijo s krščanskimi
načeli morale.

Poleg stanovskih organizacij, ki naj pred-
stavljajo ogrodje, pa priporoča socialni teden v
svojih resolucijah sistematično vzgojo, ki naj bo
vsebinska reformnega pokreta. Način, kot se danes
prednaša katoličnem ali moralu na višjih šolah, je
presplošen in ko človek stopi v življenje, ne ve
kam z načeli, ki jih je dobil s seboj na pot. Nauk
mora biti konkreten in mora odgovarjati toku časa.
Konkreten, ker so človeška udeleževanja tako ti-
sofero različna, moderen, ker je razvoj v naši dobi
tako silovito hiter, da se položaji lahko spreminjajo
od dne do dne. Vzgoja mora predvsem vzeti v ro-
ke izobrazbo človeške volje. Volja ustvarja čedno-
sti in samo v vsakdanjem delu udeležene družabne
in gospodarske čednosti bodo v stanu zoperstavljati
se razjedajočemu raku brezvestnosti in moralne
neodgovornosti, ki tako bistveno označuje naš red.

Krščanske elite, ki bodo izšle iz stanovskih
organizacij, ki bodo prinesle s seboj v življenje
jasna in razumno spoznanja načela in ki so si zgra-
dile nerazrušljive čednosti, bodo morale v prvi vr-
sti vplivati na svoji okoliš. Krščanski strokovni de-

Evropski kartel

Reševanje Nemčije po plebiscitu olajšano - Pred važnimi sestanki v Berlinu

Pariz, 12. avg. ž. »Journal« poroča, da bo La-
valov in Briandov poset v Nemčiji imel mnogo
večji značaj, kot se je prvotno mislilo. Gre za ev-
ropski kartel, ki bi ga tvorile štiri velesile: Fran-
cija, Nemčija, Italija in Velika Britanija. V tem
kartelu se bodo omenjene štiri države obvezale,
da za določen čas ne bodo ukrenile nobenih važnih
korakov, niti v notranji niti v zunanji politiki, brez
predhodnega medsebojnega sporazuma. To bi bil
tako zvani politični moratorij. Misel za kartel je
vznikla v ameriško-britanskih razgovorih, Laval
pa je dal konkretno obliko.

Basel, 12. avg. lg. Skupna seja odbora finanč-
nih strokovnjakov in zastopnikov raznih odborov
za moratorij, ki je bila sklicana v Basel, se more
vršiti šele prihodnji četrtek. Med Nemčijo, Ameri-
ko, Anglijo in Francijo, oziroma med njihovimi
bankirji, je prišlo do načelnega dogovora o po-
daljšanju kratkoročnih nemških kreditov. Sporaz-
umevanje z manjšimi državami je nekoliko težje,
vendar hočejo v Baslu poskusiti, doseči med intere-
siranimi strankami splošen dogovor o modalitetah
podaljšanja kratkoročnih kreditov, o obrestni meri
in gotovih garancijah. Odbor finančnih strokovnja-
kov polaga glavno važnost na to, da se to vpra-
šanje reši po možnosti že v petek, da se bo mogel
zato potem baviti s kreditnimi potrebami Nemčije
in z njeno vlogo ter potem staviti na londonski
konferenci svoje tozadevne predloge. Do sedaj se
še ni sklenilo, da baselski finančni odbor odpotuje

v Berlin, kar se je nameravalo prihodnji teden.
Mogoče je, da se bo izvršilo to potovanje šele po-
zneje in da bo navedeni odbor po predložitvi svo-
jega prvega poročila prekinil svoje delo za gotov
čas.

Pariz, 12. avg. tg. Kakor poroča »Journal«: od
svojega berlinskega dopisnika, ima berlinsko po-
tovanje francoskih ministrov namen, doseči poli-
tični kartel med Nemčijo, Francijo, Anglijo in Ita-
lijo. Dr. Brüning in dr. Curtius sta v polnem spo-
razumu s Hindenburgem odločena, dovesti nemško-
francoske razgovore do čim širših rezultatov. Obisk
francoskih ministrov v Berlinu bo torej pomenil
mного več kakor diplomatski obisk iz vladnosti.
Ne bodo govorili samo o finančnih in gospodarskih
vprašanjih ter o problemu razorožitve, temveč se
bodo predvsem prizadevali, proučiti v glavnem
možnosti o političnem sporazumu. Gotovi vplivni
iplomatični krogi zato mislijo na to, da se pred-
laga »akord štiri« med Nemčijo, Francijo, Anglijo
in Italijo, ki v zvezi z ameriškim in angleškim
predlogi o političnem moratoriju določa, da se v
gotovem času nobena država sopogodnica ne sme
spuščati v kakršnokoli iniciativo na gospodarskem
ali političnem polju, ne da bi prej o tem obvestila
sopogodnice.

V teh pogodbah seveda ne sme biti nobene
zahteve, da se države odrekajo kakršnihkoli pravic
iz versailleske mirovne pogodbe ali iz pakta Zveze

narodov. Obenem poroča »Journal«, da bodo fran-
coski ministri potovali v Berlin najbrž v času od
28. do 31. avgusta.

Briand demisioniral?

Pariz, 12. avg. Včeraj zvečer ob pozni uri se
je začela raznašati vest, da je minister za zunanje
zadeve Briand prosil predsednika kabineta Lavalu,
da sprejme njegovo demisijo, čeprav se njegovo
zdravje ni poslabšalo, kakor je ta in oni trdili. Res
je, da dolgi počitek, ki ga potrebuje Briand, v se-
danjem trenutku intenzivnega dela na mednarod-
nem polju sili predsednika vlade Lavalu, da oprav-
lja posle dveh ministrstev, notranjih in zunanjih
del. Da bi Lavalu razbremenil, Briand vztraja na
svoji demisiji. Ostal bi pa šef francoske delegacije
pri Zvezi narodov. Te govorice niso brez poudarja
in se bo sprememba izvršila v kratkem. Govori se,
da bo ministrstvo za zunanje zadeve sprejel Laval.

Kda' gre Laval v Berlin

Pariz, 12. avgusta. AA. Agencija Havas je
izdala uradni komunik, v katerem pravi, da
predsednik Laval in minister za zunanje zadeve
Briand ne bosta odpotovala v Berlin pred zaseda-
njem Društva narodov. O priliki zasedanja Sveta
Društva narodov bodo imeli francoski državniiki
priliko, da že v Zenevi razpravljajo o vprašanjih,
ki jih mislijo reševati v Berlinu.

Boljševiška agitacija na Balkanu

Odločen nastop grške vlade — Atene in Solun, komunistični centrali

Atene, 12. avg. Grška vlada je po daljši raz-
pravi o položaju, ki ga je v zadnjem času ustvarila
boljševiška propaganda v državi, sklenila razpu-
stiti vsa sporna in kulturna društva, ki so prešla
sčasoma v območje komunizma. Vlada se je ob-
enem bavila z vprašanjem, ali bi ne kazalo iz pre-
vidnosti zaprte komuniste odpeljati iz sedanjih ječ
na otok Itako. Ne izključuje se namreč možnost, da
bi komunisti navahali na ječe in hoteli s silo opro-
stiti svoje tovariše.

Vlada se z vsemi silami trudi, da bi zajela
komunistično propagando, toda pri tem mora de-
liti svoje moči, ker v zadnjem času tudi rojalisti
razvijajo med narodom živahno agitacijo. Posebno
močna komunistična središča se nahajajo v Atenah
in v Solunu, odkoder komunisti s pomočjo boljše-
viških emisarjev vodijo svo propagando na Balka-
nu. Sovjetski odposlanci namreč smatrajo poleg

Grčije tudi Bolgarijo za njivo, ki bi se dala plodo-
nosno razorati. Računali so predvsem na spremem-
bo vlade po zadnjih volitvah, misleč, da bo Mali-
nova vlada s prengljenim nastopom proti prista-
šem Cankova in njegovih prijateljev izvala nemi-
re v deželi, ki bi jih potem boljševiki lahko spre-
no izrabili. Boljševiški agitatorji so se v tem ra-
čunu zmotili, ker je Malinov pustil v državni bire-
kraciji prejšnje uradništvo, ki ima že nekaj izku-
stev za seboj, na svojem mestu. Zato so moskovski
emisarji izvali zadnje stavke v industrijskih sre-
diščih, kakor so Varna in Sliven.

Tudi v bližnji Rumuniji je komunistična pro-
paganda v zadnjem času silno živahna. Položaj vla-
de profesorja Jorge, ki razpolaga samo z osmimi
glasovi večine, je namreč silno šibak in vlada ne
more uspešno nastopiti proti boljševiškim agita-
torjem, ki rujejo pod zemljo.

Nepopisna tragedija na Kitajskem

Število žrtev strašne povodnji se sploh ne da ugotoviti

Sanghaj, 12. avg. Vse trpljenje, ki so ga mo-
rali pretrpeti Kitajci med dolgo državljansko voj-
no, zbledi pred tragedijo, ki so jo povzročile žrte
strašnih povodnji tekem enega meseca.

V dolini reke Jangeckijang, kjer je izvrstno
stanje posevkov vzbujalo upanje na bogato žetev,
so vode v par dneh popolnoma pokrile vse ozemlje
v obsegu 18.000 kvadratnih milj. Prav v teh krajih,
ki predstavljajo najbolj plodovito pokrajino Kitaja,
so povodnji povzročile glad 23 milijonov oseb. Celu
stoletje ne pomni podobne povodnji in število
njenih žrtev se sploh ne da ugotoviti. Treba je po-
misliti, da so bile preplavljene cele vasi in da je
prebivalstvo utočilo, preden je sploh moglo misliti
na kakšno rešitev. Položaj tistih, ki so se rešili, je
pa še hujši, ker nimajo ne stanovanja ne živeča in
pomira od epidemij po deset tisoč oseb vsak dan.
Iz Pekinga prihajajo vesti, da so poplave raz-

dejale tudi naseljenja v provinci Čili, kjer znaša
škoda na žetvi okoli 600 milijonov dinarjev v na-
valuti. Tudi v Čiliju preti glad najmanj 1 milijonu
prebivalstva.

Sprčo ogromne škode, ki so jo povzročile po-
plave, in pa uničene žetve je neizogibno, da bo
še preden pride zima, skoraj na vsem Kitajskem
zavladala strahovita druginja.

London, 12. avg. tg. Kakor se poroča iz
Sanghaja, je poplava na ozemlju ogromne re-
ke Jangeckijanga dosegla pri Hankovu višino,
kakršne že ni bilo 60 let. Škoda, ki jo je po-
vzročila poplava, se ceni na 200 milijonov do-
larjev. Povodenj je uničila domovanja 4 mi-
lijonov ljudi. Jesenski pridelki so popolnoma
uničeni. Računa se s tem, da bo moralo pre-
teči mnogo mesecev, dokler se poplavljenе po-
krajine ne bodo zopet posušile.

Mir oznanjajo vojno pripravljajo

London, 12. avg. Tukaj so zelo vznejevoljeni
zaradi izjav vodilnih oseb mornariškega ministristva
USA, ki naglašajo, da se mora pomorska moč Zdu-
ženih držav severne Amerike ohraniti na maksi-
malni stopnji v okviru brodevnega sporazuma z
Anglijo in Japonom.

Angleži kaj takega seveda ne slišijo radi, ker
je Anglija v tem slučaju kajpada prisiljena, da
ohrani svojo mornarico na enaki stopnji z ameri-
ško, namesto da bi jo po možnosti zmanjševala.

Angleški tisk se sprašuje, kako je mogoče iz-
jave ameriških mornariških krogov spraviti v sklad

lavec, krščanski inženjerji, krščanski podjetniki, kr-
ščanski bankirji so poklicani, da brezobzirno in
brez strahu, brez grdega oportunizma vršijo svoj
krepostni vpliv na stanovsko okolico, kateri pripa-
dajo. Čestokrat je treba zato naravnost heroizma.
Zakaj bi ga krščanski možje ne bili zmogli? En-
krat se bo treba odločiti za brezkompromisno izpe-
ljavo naukov papeževе enciklike. Naj storijo prve
korake krščanska podjetja, krščanske organizacije!
Ne vemo, če se bo ideal francoskega socialnega te-
dna o korporativni državi kdaj uresničil, ampak
to vemo, da kjerkoli in kadarkoli se bo ugibalo o
socialni krizi in njeni rešitvi, vedno se bo moral
postaviti ta poglobilni postulat, da je treba vrniti
družabnemu redu spoštovanje etičnega zakonika.

z intenzivno propagando USA za mir in za razoro-
žitve za gospodarskim položajem Združenih držav,
ki izkazujejo 161 milijonov funtov šterlingov
proračunskega deficita, 6 milijonov brezposelnih in
splošno gospodarsko depresijo?

Krogi ameriškega mornariškega ministristva
namreč izjavljajo, da mora USA imeti v mejah bro-
dovnega sporazuma maksimalno število bro-
dovnih vojnihi edine in sicer 18 velikih križark z
201 mm kal. topovi in 143.000 ton lahkih križark z
151 mm kal. topovi. Angleži pripominjajo k temu,
da je Amerika pred dvema letoma izjavila, da ji
graditev lahkih križark sploh ne bo več potrebna.
Mornariški krogi USA pa naznanjajo tudi, da bodo
zelo povišali tudi število hidroplanov in da se
pripravljajo tudi načrti mobilizacije industrije za
slučaj vojne.

Medtem pa ameriški državniiki in ameriški
listi še nadalje pozivljajo z največjo vneto Evro-
po, naj se čimprej razoroži v korist miru...

Novi Sad, 12. avg. ž. Privatni kapital v Voj-
vodini se bo najbrže združil v močan konzorcij, ki
si je vzel za nalogo, da zgradi nov velik kanal med
Donavo in Tisom. Kanal bo vodil od Sente preko
Subotice do donavske obale in bo ogromnega gos-
podarskega pomena za vse tamkajšnje kraje.

Polovična vožnja za Groblje

Prometno ministristvo je odobrilo polovično
vožnjo za prosvetni dan v Grobljah, ki se vrši
od 14. do 15. t. m. Vožnja je odobrena za Dravsko
banovino.

Iz socialne politike

Belgrad, 12. avgusta. AA. S sklepom ministra
za socialno politiko in narodno zdravje je postav-
ljen za uradniškega pripravnika pri izseljenškem
komisariatu v Bruslju Marko Kranjc, dozdaj hono-
rarni uradnik pri istem komisariatu in je sprejeta
ostavka na državno službo sekundarnega zdravni-
ka obče državne bolnišnice v Ljubljani, dr. T. Fur-
lana, ter sekundarnega zdravnika drž. bolnice za
ženske bolezni dr. Franca Fuca.

Državni vpokojenci

Belgrad, 12. avgusta. AA. Dogodilo se je, da
so državni vpokojenci po krivem razumevanju za-
konskih predpisov, ki uravnajo osebnost in rod-
binske draginske doklade, prešli iz državne bla-
gajne več, kakor jim je po zakonu šlo. Pozneje
se jim je za preveč izplačani znesek odtrgal potom
administrativne prepovedi izplačila njihove pokoi-
nine in doklad, zaradi česar so ti vpokojenci prišli
v stiske, ker jim je za življenje ostalo manj kakor
polovica pokojnine. Glede na to in da se vpoko-
jencem olajša njihovo gnetno stanje, je finančni
minister s soglasjem predsednika ministrskega
sveta odredil, 1. da se sme za povračilo pogrešno
nakazane vsote na račun osebnih in rodinskih
draginskih doklad odtrgati 10 odstotkov pokojnine
in osebnih draginskih doklad, ne glede na višino
pogrešno preveč nakazane vsote, to pa samo v onih
primerih, kjer se je pogrešno izplačilo pokojnine
izvršilo brez krivde vpokojenca; 2. da se admi-
nistracijske peripovedi nakazila pokojnine v ome-
njenih primerih redigirajo in odtegljaji zreducira-
jo na 10 odstotkov pokojnine in osebnih draginskih
doklad.

Iz Španske republike

Madrid, 12. avgusta. AA. Po vesteh iz Bar-
celone so nameščenci tamošnje tovarne za kav-
čuk stopili v stavko. Z druge strani je dospela vest
iz Saragosse, ki se je davi razširila po Madridu,
da so brezposelni delavci poslali delodajalcem ultim-
mat, naj jim dajo v toku 24 ur dela. Na seji, ki so
jo ob tej priliki imeli predstavniki delodajalcev, je
bilo sklenjeno, da se ne vodi nobenega računa o
pretnjah brezposelnih delavcev. Vojde brezposel-
nih delavcev pa so izdali objavo, ki so jo poslali
oblastem in delodajalcem in kjer pravijo, da bodo
delavci s silo vdrli v tovarne in delavnice, če nji-
hova zahteva ne bo sprejeta. Guverner je nato ob-
vestil javnost, da je podzvel vse potrebne ukrepe
za ohranitev miru in da prepreči vsako eventual-
nost.

Angleži prodirajo v Albanijo

London, 12. avg. Britski poslanik v Tirani je
podpisal trgovinsko in moreplovno pogodbo med
Anglijo in Albanijo. Za Albanijo je podpisal al-
banski minister za zunanje zadeve. Čimprej se bo
otvorila v Tirani anglo-albanska banka z name-
nom, da pospešuje trgovinsko penetracijo Anglije
v Albanijo. Banka bo imela svoje podružnice tudi
po manjših centrih Albanije.

„Nautilus“

Oslo, 12. avg. Semkaj so dospelo vesti, da pod-
mornica »Nautilus«, ki je 10. avgusta ob 18.30 od-
plula iz Tromsø v smeri proti Svalbardskim oto-
kom, nekoliko milj daleč od Tromsø plove pre-
puščena valovom. Kmalu po odhodu so se namreč
pokvarili motorji, ki so bili popravljeni v Londonu,
vdrugič pa zopet v Bergenu, tako da je ladja pre-
puščena valovom. Posadka je delala vso noč, da
defekt popravi, pa se ji dozdaj ni posrečilo.

Dunajska vremenska napoved: Precej jasno
vreme z višjo temperaturo.

Bistvo grško-bolgarskega spora

Grška vlada noče plačati odškodnine za posestva bolgarskih emigrantov, katere si je osvojila

Sofija, 12. avgusta 1931.

Balkansko in tudi zapadno časopisje se že dalje časa peča z vprašanjem grško-bolgarskega razmerja, ki je postalo precej napeto, odkar je grška vlada odklonila, da se noče držati določil pogodbe, ki je znana pod imenom Kafandaris-Mollov. Ta nesporazum mora udariti še bolj v oči, ker je izbruhnil ravno v trenutku, ko se v Carigradu pripravlja druga balkanska konferenca z namenom, da se ustanovi zveza balkanskih narodov. Ko je grška vlada odklonila izplačevanje v pogodbi določene odškodnine za bolgarske emigrante iz Makedonije, je bolgarska vlada takoj vložila protest, tako, da smo upravičeni govoriti o napetosti med obema državama.

Bivši finančni minister Mollov, ki je pogodbo sklepal in je za njeno besedilo tudi odgovoren, je vsled nastalih težav podal tukajšnjemu listu »Zorac« načelno izjavo, v kateri beremo sledeče: »Ko je Bolgarija to pogodbo podpisala in je predložila parlamentu v odobritev, se je slišala ostra, odklonilna kritika. Danes so se mnenja spremenila, ker vsakdo uvideva, kakšne važnosti so bile ugodnosti, ki jih pogodba nudi našim bednim emigrantom iz Makedonije. Zato mora danes Bolgarija tudi napeti vse sile, da bi ta pogodba ostala in se tudi pravilno izvajala. Prva pogodba o izmenjavanju izseljenec je bila podpisana 27. novembra 1919 in predvideva, da ima vsak emigrant pravico do popolne odškodnine za svojo lastnino, ki jo je zapustil v Grčiji. Izvrševati se je začela pogodba 9. avgusta 1920, ko je bila ustanovljena mešana grško-bolgarska komisija, ki je imela nalogo, da vprašanje emigrantskih posestev obojestransko likvidira. Ta

komisija je svojo nalogo izvršila. Odrpito je ostalo samo še vprašanje, kaj naj se naredi z nepremičninami, ki so bile last bolgarskih zadržanih. Za enkrat sta obe vladi, vsaka na svojem ozemlju, prevzeli upravo teh bivših zadržanih posestev. Na veliko začudenje bolgarske vlade pa je naenkrat grška vlada izjavila, da je sicer porazdelila vsa emigrantska posestva, toda da ne more izplačati bivšim lastnikom polno protivrednost. Ravatelj grške državne banke Makasmos, je nato predložil nov načrt, na podlagi katerega se naj emigrant odškoduje na ta način, da v vsakem slučaju ona država, v katero se je izselil, plača 90 odstotkov odškodnine, ona država pa, v kateri je zemljišče ostalo, samo 10 odstotkov. Bolgarija se je temu dolgo časa protivila, nazadnje pa je le pristala na te težke pogoje. Emigrantom so se izdali državni papirji, ki so se obrestovali po 6 odstotkov. Toda sedaj, ko ti papirji izgubili na vrednosti, tako, da so emigranti bili zopet oškodovani. Bolgarska vlada je energično protestirala in je zahtevala, da se vprašanje kmalu spravi z dnevnega reda, ker sicer bodo emigranti izgubili še to, kar imajo.

Ker le ni bilo mogoče priti do sporazuma, je Zveza narodov, katero sta obe stranki poklicali na pomoč, izdelala zopet nov načrt, ki sta ga dne 9. decembra 1927 podpisala Kafandaris in Mollov. Ta zadnja pogodba predvideva izplačevanje odškodnine potom obligacij, ki se naj tekom 30. let amortizirajo. Zveza narodov je prevzela moralno garancijo, da bo grška vlada svoje obveznosti izvršila in obligacije v najkrajšem času v neki švicarski banki naložila.

Grška delegacija je na pariški reparacijski

konferenci 1929 delala velikanske težave proti tej pogodbi in skušala spraviti v zvezo obveznosti omenjene pogodbe z vzhodnimi reparacijami. Danes si prizadeva Grčija uveljaviti isto načelo. To je krivično, ker grški dolg bolgarskim emigrantom je zasebnopravna značaja in nima nič opraviti z državnimi dolgi iz naslova reparacij. Grška vlada se je polastila lastnine bolgarskih emigrantov in mirno z njo razpolaga, ne da bi sploh mislila kdaj izplačati odškodnino. Neverjetno se sliši, da bi Bolgarija sedaj morala sama plačevati vrednost zemlje, ki je postala last grške države.

Mollov je končal svoje izjave z opazko, da se mora bolgarska vlada odločno braniti proti temu najnovejšemu atentatu na pravice bolgarskih beguncov. Begunci se nahajajo sedaj pod varstvom Zveze narodov, zato pričakuje, da bo tista Zveza narodov, ki je ustanovljena, da štiti slabega, storila vse potrebno, da se bo spor odstranil in da begunci sami ne bodo trpeli nobene škode.

Mallinov proti Makedoncem

Sofija, 12. avgusta. AA. Bolgarska agencija poroča: Vprašanje o aretacijah gotovih »Makedoncev«, je predsednik Mallinov izjavil, da te aretacije predstavljajo izraz vladine volje, da vsakogar postavi na pripadajoče mu mesto ter da se nikomur ne dopusti, da ruši mir v državi in spravlja Bolgarijo v neugoden položaj. »Jaz patriotizem in patriote spoštujem, toda vsi oni imajo predvsem dolžnost, da spoštujejo zakone države in da se navadijo na vladno politiko, ne pa da jo onemogočijo,« je dejal na koncu Mallinov.

Velika izna'dba

Newyork, 12. avg. tg. Rektor Duquesnevega vseučilišča v Pittsburgu, profesor matematika Callahan objavlja, da je po dolgem studiju našel rešitev trodelnosti geometričnega kota, ki ga 2500 let niso rešili, to je znani problem Evklidove geometrije. Callahan, ki uživa v Združenih državah dober glas kot učenjak in raziskovalec, vidi v tej trodelnosti dokaz tudi za Evklidovo geometrijo in matematiko, kakor n. pr. za Einsteinovo teorijo o relativnosti. Trodelnost kota s šestilom in črtami se je smatrala ravno tako za nemogočo kakor kvadratura kroga. Newyorksko vest je sprejeti zaenkrat s precejšnjo rezervo.

„Vzhodno“ vprašanje

Nekaj podrobnosti o poljskem koridorju

(Od posebne strani.)

Pod tem imenom se mora danes razumeti še vedno trajajoči spor med Poljsko in Nemčijo glede meje, katero je potegnil versajski mir. Nemška publicistika utemeljuje svoje zahteve po reviziji mirovni pogodbi ravno z razlogom, da so te meje krivične in da je »poljski koridor« zid, ki deli vzhodno Prusijo od ostale nemške zemlje. Ta razlog za revizijo je mnogo močnejši, tako pravijo Nemci, kakor pa dejstvo, da na koridorju ali pravilno rečeno v poljskem pomorju prebiva 85% poljskega prebivalstva. Kako se torej predstavlja objektivnemu opazovalcu problem receptivne vzhodne Prusije od ostale nemške države?

Promet med vzhodno Prusijo in med Nemčijo je bil urejen v poljsko-nemški konvenciji podpisani v Parizu 21. marca 1921. Ta pogodba predvideva tri vrste tranzitnega prometa: železniški, cestni in ostali. Brez konvencije je Poljska pristala tudi na svoboden zračni promet. Osební promet preko poljskega koridorja se razvija v dveh oblikah: t. takojmenovani privilegirani tranzit, v katerem potnik potuje brez kakšne kontrole od strani poljskih oblasti, ker sploh iz vlaka ne izstopi. 2. Običajni tranzit, katerega se poslužujejo potniki, ki imajo običajno tranzitni vizum. Vzhodna Prusija je zvezana z ostalimi deli nemške države z 8 železniškimi progami, od katerih trenutno tri niso izkoriščane. Razlog za neizkoriščanje teh treh prog je ta, ker bi ostalih pet zado-stovalo še za 4krat močnejši promet preko koridorja. Dnevno vozi preko koridorja 24 vlakov, 12 tja in 12 nazaj. 2 vlaka sta rezervirana izključno za nemške državljane, med tem ko se ostalih lahko poslužujejo tudi domačini, ki prebivajo na koridorju. Nemški potniki niso podvrženi v dveh za nje rezerviranih vlakovih nobenim formalnostim, niti kar se tiče potnih listov, niti v pogledu carinskih predpisov in imajo dnevno na razpolago 4.246 prostorov. Da je predvidena količina 12 vlakov popolnoma zadostna, je razvidno že iz tega, da je povprečno zasedenih vsak dan samo 29,6% razpoložljivih prostorov. Pripomniti pa je treba, da se je Poljska obvezala v pariški konvenciji vzdrževati samo one železniške proge, katere izkazujejo vsaj 60 odstotno frekvencijo. Iz tega se torej jasno vidi, da so vse nemške pritožbe glede težav, s katerimi se mora boriti nemški tranzit, popolnoma izmišljene.

Isto velja tudi za blagovni promet, kar dokazuje statistika, ki ugotavlja, da je 1924. leta blagovni promet predstavljal 581 vagonov in da se je ta 1929 dvignil na 948 vagonov dnevno, torej za 62 odstotkov.

Transporte nemškega vojaštva in bojnega materiala med vzhodno Prusijo in nemško državo izvršuje Poljska s pomočjo posebnih vlakov, ki so vedno na razpolago nemškim oblastem. Razen tega prevažajo poljske železnice vsako število nemških vojakov v vzhodno Prusijo ali obratno in sicer na vsako zahtevo nemške vlade. Porečni promet se mora vršiti svobodno preko poljskega ozemlja. Poštni

Kmetijske razstave

Belgrad, 12. avg. AA. V proračun kmetijske zakladnice kmetijskega ministrstva se bodo vnesla tudi sredstva za podpiranje kmetijskih razstav, in sicer poljedelskih, sočivnatih in sadjarskih ter vinogradniških razstav, kakor tudi za podeljevanje nagrad najboljšim razstavljalcem. Zato je kmetijski minister sklenil, da se v teku leta 1931 prirede kmetijske razstave poljedelskih, sočivnatih in vinogradniških ter sadnih pridelkov, na katerih se bodo podeljevale tudi nagrade. V dravski banovini se prirede te razstave v Kranju, Krškem, Celju.

V vseh teh krajih dobe odbori za prireditve razstave podporo preko pristojne banske uprave in sicer za vsako razstavo po 15.000 Din, ki se bodo smeli porabiti izključno samo za nabavo orodja, semenja in okvirjev za diplome, ki se bodo podelile za nagrado tistim razstavljalcem, ki jih bo predlagal razsodišni odbor.

Prirediteljski odbor bo v sporazumu in preko banske uprave poslal kmetijskemu ministru seznam orodja in drugih potrebčin, ki si jih bo nabavil v višini vsote 15.000 Din.

Drobne vesti

Belgrad, 12. avg. AA. Mestni odbor Jadranske straže v Belgradu priredi za svoje člane in prijatelje Jadranske straže iz vse države velik manifestacijski in prijateljski obisk francoski pomorski ligi (Ligue Maritime) v Parizu.

Belgrad, 12. avg. AA. Finančno ministrstvo je prejelo 700 Din od angleškega poslanstva, ki jih je izročil neki državljani Velike Britanije, češ, da to vsoto dolguje naši državni blagajni.

Belgrad, 11. avg. ž. Poljedelsko ministrstvo je odredilo posebno komisijo, ki bo izdelala načrt za zgraditev skladišč in napredek živinskega trga v vseh centrih, kjer je živinoreja razvita. Za ta dela so odredili potrebni krediti.

Belgrad, 11. avg. ž. V tekočem letu bo odprtil deset novih strokovnih šol po vsej državi, zlasti v centrih. Z vsa naglico se vrše pripravljalna dela, da se bo otvoritev teh šol lahko izvršila ob pravem času.

Belgrad, 11. avg. ž. Od 15. avgusta dalje bo vršila posebna strokovna komisija pregled konoplja na tovornih postajah.

Belgrad, 11. avg. ž. Ministrstvo za gozdove in rudnike bo izdelalo pravilnik o bratovskih skladih. Bukarešt, 12. avg. ž. Polom Berkovitzve banke je izval v Bukarešti veliko paniko. Vlagatelji so blokirali banko in zahtevali izplačilo vlog.

Budimpešta, 12. avgusta. ž. Na današnji seji ministrskega sveta je predložil minister Bud zakonski osnutek o kartelih, s katerimi se hoče preprečiti podražitev živil.

Budimpešta, 12. avg. ž. Madjarska brzojavna agencija poroča, da je bila včeraj v Sinaji podpisana madjarsko-romunska trgovinska pogodba.

Haag, 12. avg. AA. Holandska vlada je poslala včeraj tajništvo Društva narodov podatke o vojaških silah Holandske. Iz teh podatkov se vidi, da je imela Holandska leta 1930 16.293 vojakov in častnikov. V kolonijah je bilo 38.669 vojakov in častnikov. Holandska vojna mornarica je štela leta 1930 8630 mornarjev in častnikov.

Pred ustajo v Maroku

V Maroku se je pojavil sloviti polkovnik Lawrence

Pariz, 12. avg. »Action Francaise« prinaša senzacionalno vest, da se je v Maroku pojavil znani angleški polkovnik Lawrence, ki da je v službi angleškega tajnega diplomatsko-policijskega urada. Lawrence je najboljši poznavalec muslimanskega sveta in kadar se pojavi, je pričakovati vstaje ali kaj podobnega v korist Anglije.

Lawrence, piše nadalje imenovani list, se je izkrcal na maroškem prifluc, to je na obali gorate pokrajine, ki ni še podvržena tujcem. Tu je stopil

takoj v zvezo s plemenskimi poglavarji, da zaneti splošno vstajo Maroka proti Franciji in Spaniji. Obenem se na riflu, kjer je španska finančnokontrolna služba zadnje čase zelo popustila, izkreneje orožje v velikih množinah.

Položaj je tako resen, da je francoski generalni rezident v Maroku, Saint, odpotoval v Pariz, da se z vlado posvetuje o uredbah, ki so potrebne, da se namere maroških plemenskih poglavarjev v kali zadušijo.

Še enkrat Ukrajina

Varšava, 10. avg. ne. Iz političnih krogov se doznava, da se nahajata dva angleška poslanca Barr in Davies na studijskem potovanju v Galiciji z namenom, da na licu mesta preštudirata položaj ukrajinske narodne manjšine in si osebno zabeležita vse pritožbe Ukrajincev proti poljski vladi. V zvezi s tem bi radi nemški listi razširili vtis, kakor da je poljska vlada s tem obiskom zelo nezadovoljna, pred vsem pa radi tega, ker sta angleška poslanca izročila voditelju Ukrajincev celotno besedilo debate, ki se je vršila v angleškem parlamentu ravno z ozirom na ukrajinsko narodno manjšino. Ukrajinsko časopisje da lahko sedaj priobčuje vse podrobnosti te debate. Prikazovanje nemških listov je netačno, ker se poljska vlada sama resno prizadeva, da bi to vprašanje razčistila in je že pred tedni začela direktna pogajanja

z voditelji Ukrajincev, ki potekajo kljub velikim težavam še dosti ugodno. Na drugi strani pa se mora ugotoviti, da poljski vladi ni nič na tem leželo, če inozemski parlamentarci potujejo po deželi, ker so to privatne osebe in njihove izjave nimajo nobenega pomena. Res je, da se je poslanec Davies izrazil, da, dokler bo Anglija članica Zveze narodov, narodna manjšina ne bodo nikdar prepuščene na nemilost večinskemu narodu. Res je tudi, da so nekateri šovinistični poljski listi proti temu potovanju protestirali, češ da ni nič drugega, kakor nepotrebno hujskanje Ukrajincev proti Poljski, toda uradni listi se s stvarjo prav nič ne bavijo, ker zastopajo mnenje, da je vlada sama priznala krivice, ki jih je prizadejala Ukrajini, ko se je začela z Ukrajinci pogajati. Od tega trenutka naprej nima nihče več prikrivati.

Madjarska omrtvela

radi omejitve denarnega poslovanja

Budimpešta, 12. avg. ž. Dva tedna, odkar so bile postreene odredbe glede denarnega poslovanja v bankah in odkar so nehale poslovali borze, je zastalo v Madjarski vse trgovsko življenje. Nekateri krogi menijo, da je do tega obupnega položaja prišlo vsled slabe madjarske zunanje politike, ki se je opirala vedno le na tuj vodenih krogov in ne na gospodarske interese celote. V zadnjih dneh je nastala panika ne le v Budimpešti sami, temveč tudi med kmečkim narodom, ki kaže splošno nezaupanje proti lastnemu denarju. Tako meščani,

kakor tudi kmetje skrivajo srebrn denar. To povzroča velike težave v trgovskem življenju in denarnem prometu in je vlada zagrozila z najstrožjimi kaznimi onim, ki bi skrivali denar. Radi abnormalnih razmer so poskočile cene vsem življenjskim potrebam. Vsak se trudi, da kupi zlato in drago kamenje, ker se boji, da ne zgubi denarja. Trgovinski minister je danes izjavil častnikarjem, da bo za vsako ceno preprečil zviševanje cen. Gospodarstveniki energično zahtevajo, da se otvorijo takoj vse borze in banke.

Trije atentati

Na Mgr. Seipla

Dunaj, 12. avg. AA. V zvezi z vestmi, ki so jih prinesli švicarski listi o nekem atentatu na dr. Seipla, poročajo dunajski listi iz Innsbrucka, da to ni bil nikakr atentat. Ko se je dr. Seipel v nedeljo popoldne vrnil iz Trierja in stopil pred hotelom iz avtomobila, je prišel proti njemu neki mladenič. Takrat pa je bil že orožnik pri mladeniču, mu preiskal žep in ga aretiral. Prisotnih ljudi se je polastilo veliko razburjenje, ker so se takoj razširile govorice, da je dotični mladenič hotel napraviti atentat na dr. Seipla. Toda ljudje so bili v zmoti. Aretiranec je bil namreč malo prej v istem hotelu ukradel neki fotografski aparat, ki so ga dobili pri njem. Zato ga je orožnik aretirar, kar se je zgodilo ravno v trenutku, ko je dr. Seipel stopil iz avtomobila. Tako je prišlo do nesporazuma in so prišle vesti v švicarske liste, da je bil na dr. Seipla nameravan atentat.

V Soliji

Sofija, 12. avg. AA. Povodoma snočnjega krvavega napada v Soliji se doznava tele podrobnosti: Napad na Gladinčeva je bil izvršen nekaj sto korakov od stanovanja notranjega ministra Mušanova in pred samo zgradbo državne tiskarne na trgu Aleksandra Nevskega okoli 21.30. Dva neznanca sta stopila iz teme pred Gladinčeva in zavpila: »Zdaj boš umrl!« Eden izmed napadalec je tri korake pred Gladinčevom začel streljati nanj, nakar je Gladinčev potegnil iz žepa dva revolverja in se začel braniti. Tisti trenutek ga je napadel drugi neznanec za hrbtom. Gladinčev je v samoobrambi izstrelil okoli 20 streliv. Minister Mušanov je takoj

osebno obvestil o napadu policijsko stražnico in ko je policija z nekaterimi meščani prišla na kraj atentata, je dobila Gladinčeva ranjenega. Odpehali so ga takoj v bolnišnico ruskega Rdečega križa, kjer so ga obvezali. Njegove rane niso nevarne. Gladinčev je izjavil, da je enega izmed obeh atentatorjev spoznal; ime mu je Kandalov. Njega je policija že delj časa zasledovala. Eden izmed meščanov je povedal, da je napadalec videl, ko sta bežala po ulici in da je eden izmed njiju moral biti ranjen, ker se je držal za rane. Napadalec sta pobegnila z avtomobilom.

Na romunski brzovlak

Bukarešt, 12. avg. tg. V bližini postaje Jablatica v Banatu so štirje neznanci napadli brzovlak Temesvar-Bukarešt. Iz poštnega vagona so ukradli več vrednostnih paketov. Ker osebe vlaka ni bilo oboroženo, so napadalec lahko pobegnili.

Tudi v Besarabiji je bil poskušeni atentat na vlak s tem, da so napadalec odstranili železniške tračnice. Vlak pa se je še pravočasno ustavil. Na progi Bukarešt-Sinaja pa je orožniška patrulja presenetila nekega železniškega čuvaja in vojaka, ko sta hotela pod železniško progo izkopati jamo.

Berlin, 12. avg. tg. Berlinska kriminalna policija je v uradu za brezposelne aretirala danes brezposelnega komunisto, ki je imel pri sebi natančno skico o spopadu na Bülowplatzu, v kateri so bili zaznamovani vsi strelji in zabeleženi razni drugi važni podatki o ustrelitvi policijskih uradnikov. Takoj so ga prepeljali na policijsko predsedništvo, kjer so ugotovili, da je bila skica o umoru na Bülowplatzu natančno narisana.

Zobozdravnik

dr. Srečko Puher

Gregorčičeva ulica 32

ne ordinira do 12. septembra t. l.

Velik požar na Blokah

V torek, 11. avgusta ob 9 zvečer je na Blokah izbruhnil požar, ki je uničil 11 poslopij, med njimi tri hiše. Gorelo je vso noč. Zgoreli so tudi štirje prašniki, vsa mrva, žito in slama ter razni poljedelski stroji. Pri gašenju je bilo več oseb poženih. Škodo cenijo na 500.000 Din. Zavarovalnica je neznanatna. Podrobnejše poročilo nam je obljubljeno.

Odkritje spominske plošče dr. Karlu Chodouskemu

Podpisani društvi ponovno opozarjata na odkritje spominske plošče pionirju jugoslovansko-čehoslovanske vzajemnosti in slovenskega planinskega bratstva dr. Karlu Chodouskemu, posebno pa vse bivše praške akademike, člane bivših slovenskih akademskih društev Ilirija, Adria in Jugoslavija, nadalje naše planince, da se v čim lepšem številu udeležijo slavnosti odkritja spominske plošče velikemu Slovancu, poborniku jugoslovansko-čehoslovanske vzajemnosti, prijatelju našega naroda in ljubitelju naših planin, ki se bo vršila v soboto, dne 15. t. m. dopoldne na Jezerskem.

Opozarjamo, da bo slavlje zadobilo poseben sijaj s tem, ker se ga udeležijo številni najuglednejši zastopniki čehoslovanskega naroda na čelu z ministrom trgovine dr. Matoušekom, poslanikom v Belgradu dr. Fliedrom, generalom Pečirkom kot predsednikom čsl. alp. društva, podpredsednikom Kluba češkosl. turistov in Saveza smučarjev itd. Vsled tega se nadejajo podpisani društvi za trdno, da bo ta poziv na udeležbo našel časten odziv. — Zveze: avtobus Ljubljana—Jezersko: odhod ob 7 pred Figovcem (za slučaj potrebe je preskrbljeno za rezervni avtobus). Kranj: avtobusi odhajajo od vlakov (kolodvor): 6.15, 8.35, 9.30; udeleženci iz Kranja se peljejo ob 7 (odhod Stara pošta). Cena: Kranj—Jezersko—Kranj Din 50; Kranj—Jezersko Din 33. — Bled: odhod ob 7 od Kavarna Toplice; prijave pri Zdraviliški komisiji; cena: Bled—Jezersko—Bled Din 75. — Za avtobuse iz Ljubljane se je pravočasno prijaviti pri tajniku Lige g. Klapaleku, Češka industrijska banka, telefon 2104. — Jugoslovansko-čehoslovanska Liga — Slov. planinsko društvo.

Smrt pod kolesi

Šoštanj, 10. avgusta.

Pretekli ponedeljek popoldne se je v Penku pri Šoštanju odigrala žalostna nesreča. Posestnik Anton Babič iz Braslovč je pod kolesi težko natoženega voza našel smrt. O tragičnem dogodku smo zvedeli naslednje: Posestnika Anton Babič in B. F., oba iz Braslovč doma, sta v ponedeljek vozila vsak na svojem vozu premož iz Velenja v Braslovče. Med potjo sta se ustavljala pri raznih gostilnah, tako, da sta prišla do Vrabičeve gostilne v Penku že močno vinjena. Ko sta se nekako ob 3 popoldne spravljala od Vrabiča dalje, je stopil Babič pred Bošnjakove konje, hoteč jih ustaviti. Med tem je vinjeni F. B. konje pogljal in ti so podrli Vrabiča na tla in kolesa so zdrknula čez njega... Na kraj nesreče je kmalu nato prisel zdravnik dr. Medić, ki pa nesrečniku ni mogel več nuditi pomoči. Babiču so kolesa zdrobila

Junaštvo 15letnega Srba v svetovni vojni

Z navadno puško je sestrelil na tla vojaško letalo in bil radi tega obsojen na smrt

Dopisnik belgrajske »Politike« je obiskal v Bošnjakovi vojni pri Lapovem ob Veliki Moravi seljaka Draga Petkovića, ki živi tam s svojim starim očetom in brati. Drago Petković se je za časa avstrijsko-nemške okupacije izkazal s silno redkim junastvom. Z navadno puško je sestrelil na tla nemško letalo in bil radi tega obsojen na smrt. Pozneje pa je bil radi mladostnosti pomiloščen.

Jeseni leta 1915 je vojna zatekla Draga Petkovića kot 15letnega dečka. Njegovo domovino je zasedel sovražnik, ki je polovil in interniral vse njegove vrstnike. Mladega Draga, ki je na prvi pogled izgledal zelo naivno, pa je pustil v miru. Toda Drago ni bil tak, kakor je zdelal na prvi pogled: v njem je bila iskra maščevanja. Nепrestano je sanjal o tem, kako bi škodoval sovragu. Nekega četaša, ki se je skrival po moravskih brdih, je toliko časa nadlegoval, da mu je prodal svojo puško-brzometko in nekaj municije. Nekoliko dni pozneje — 27. novembra 1915 — je Drago begal po moravski ravnici in se vadil v ciljanju s puško. Dan je bil meglen in oblačen. Naenkrat je začul iz daljave zamolklo brnenje, ki je postajalo vedno močnejše. Bilo je to sovražnikovo letalo z dvema pilotoma, ki je radi megle letelo čisto nizko nad topoli. Čim ga je Drago opazil, je takoj naslonil puško ob drevo in pomeril nanj. Izstrelil je na letalo vse naboje, kar jih je bilo v puški in jo nato znova nabasal. Tudi drugi je izpraznil puško. Nato je kakor vervečica splezal na bližnji topol in gledal, kaj se bo zgodilo z letalom. Letalo je letelo še kakih sto metrov, nato pa so nenadoma svignili iz njega plameni. V naslednjem trenutku je strmoglavilo na tla in čez nekaj časa je bilo na onem mestu le še kup kadečih se ruševin.

Prišla je komisija, ki je ugotovila, da je letalo s pilotoma vred zgorelo. Drago je mislil, da je zadeva s tem poravnana. Toda našli so se ljudje, ki so ga šli ovaditi. Sovražnik je poslal nad njega do zob oboroženo četo vojakov, ki so ga pri-

Štirje otroci v smrtni nevarnosti

Ljubljana, 12. avgusta.

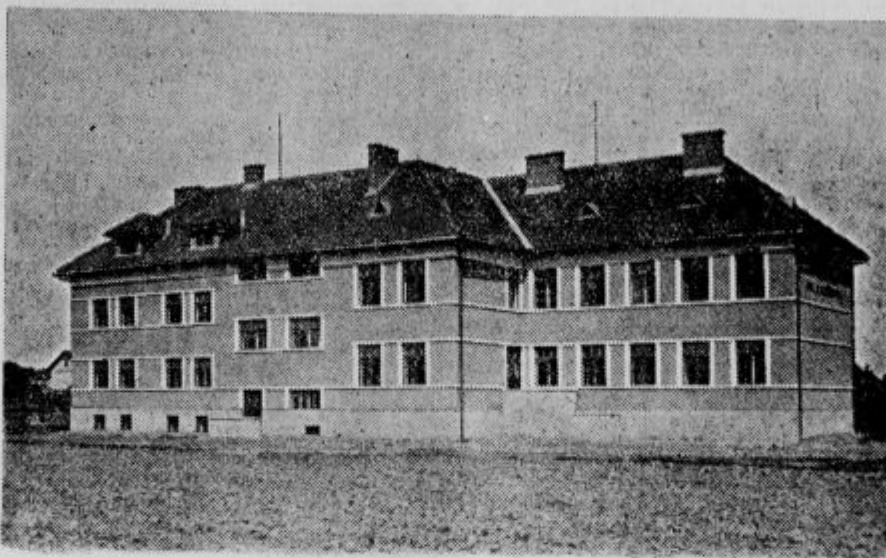
Grozna nesreča nenavadne vrste bi se kmalu danes pripetila štirim proletarskim otrokom na periferiji mesta. Le takojšnja zdravniška pomoč morda še utegne doseči, kakor upajo starši in kakor morajo upati vsi, da bo tem otrokom prihranjena grozna smrt.

Na Vilharjevi cesti še stoje slabo zgrajene barake kot spomin na čase najhujše stanovanjske krize, ko je bilo proletarcu sploh nemogoče dobiti vsaj primerno stanovanje in se je moral zateči v zasilne barake. Te zasilne barake — v uradnem jeziku imenovane »objekti« — stoje še danes do zadnjega kotička polne stanovalcev, samih železničarskih družin. Seveda živi, poleg odraslih, v teh barakah vse polno otrok. Otroci pa so povsod zvedavi, prav tako tudi v barakah. Njihova zvedavost pa bi danes kmalu imela grozne posledice. Pred opoldanskim kosilom so štirje otroci iztaknili v bližnji živi meji grm z drobnimi majhnimi jabolkom podobnimi sadeži. »Medenkasta jabolka« je naziv temu sadežu v književni slovenščini, »Steckapfel« po nemški. Otroci niso vedeli za slabe lastnosti tega sadeža. Zdel se jim je okusen in grm so pridno obirali. Ko so se vrnili nato h kosilu domov,

je napadla vse štiri otroke vročica. Pričelo se jim je blesti, tako da so vzbudili pozornost starišev. V najhujših skrbih za otroke, so jih dali stariši prepeljati v bolnišnico.

Otroci so bili: 4-letna Ada Mareš, hči strojevodja, v objektu II. železničarskih barak; 10-letni Ivan Skok, sin krojača Ivana, v objektu II.; ter 7 letni Marjan Pečar in njegova 9-letna sestra Marija Pečar, otroka skladiščnega delavca Jožeta v objektu I.

V bolnišnici so takoj spoznali, da so otroci nevarno zastrupljeni. Na internem oddelku jim je zdravnik dr. Heferle izpraznil želodčke ter jih tako v zadnjem hipu rešil smrtni nevarnosti. Otroci so bili povsem ob razum. Dobivali so halucinacije, povsod so videli strahove in razne nemogoče fantome. Govorili so skrajno zmedeno in so povsem bili podobni blaznim. Takozvana »medenkasta jabolka« vsebujejo namreč nekakšen omamljiv strup, ki je tako zelo škodil otrokom. Iz splošne bolnišnice so otroke nato prepeljali v otroško bolnišnico, kjer se sedaj zdravijo. Kakor rečeno, so otroci sedaj naibzrje izven nevarnosti. Slučaj nazorno kaže, da ni nikoli in nikjer previdnost odveč. Najboljše bi bilo, ako bi oni na Vilharjevi cesti takoj posekali.

Narodna šola kralja Aleksandra I. v Slatini-Radenci, ki bo v nedeljo, 15. avgusta, slovesno blagoslovljena.

prsi koš in je bil takoj mrtev. Truplo so nato prepeljali v tukajšnjo mrtvašnico.

F. B. je po nesreči mirno nadaljeval pot, kakor da se ni zgodilo ničesar. Šele ko so prihiteli za njim ljudje in mu dopovedali, kaj se je zgodilo, se je vrnil. Pravi, da sploh ne ve in ni videl, kdaj bi bil Babič padel pod voz... — Umrl Babič je bil komaj 35 let star in je šele pred par leti prevzel lepo posestvo. Pač ni slutil, da se bo moral kmalu in na ta ko žalosten način ločiti od svoje zemlje.

Fantovski tabor pri Sv. Jurju ob Ščavnici

Dne 23. avgusta t. l. priredi Prosvetna zveza v Mariboru velik fantovski tabor pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Ob pol 10 slovesna sv. maša s fantovsko pridigo, po maši tabor na prostem

Združene papirnice ustavljajo delo

Za Vevčami prihajajo obrati v Goričanah na vrsto. Z jutrišnjim dnem bodo združene papirnice ustavile papirni stroj v Goričanah pri Medvodah. Vzrok: pomanjkanje naročil. Odpuščenih je okrog 50 delavcev in delavk. Odvisni poslovojdje in uradniki bodo premešeni v Vevško papirnico, tam bodo pa toliko starejših uradnikov vpokojili. Kakor v Vevčah so tudi v Goričanah že dalj časa po 3 dni v tednu praznovali. Vpokojeno uradništvo bo dobilo vsaj primerno pokojnino, katero jim delavstvo iz srca pravošči. Kaj bo pa delavstvo prejelo za svoje 10—20 letno delo? — Lepo spričevalo. Rečeno je sicer, da bodo, ako se položaj zboljša, nazaj sprejeti — a močno reducirani. Taka je usoda trpina.

Da pregleda papirniško delavstvo nastali položaj, se je preteklo nedeljo vršil zelo dobro obiskan sestanek celokupnega delavstva v »Ljudskem domu« pri Dev. Mar. v Polju, kjer je za Jugoslovansko str. zvezo poročal njen tajnik o splošnem položaju delavstva, posebej papirniškega, ki

Blagoslovitev kapele Kristusa Kralja v Logarjevi dolini

Logarjeva dolina, 10. avg.

Že v soboto se je oblekla Solčava v prazniško obleko, da je dostojno sprejela svojega nadpastirja prevz. gospoda dr. Andreja Karolina, ki se je pripeljal ob 4 popoldne v Solčavo. Sredi vasi pred kapelico sta Prevzvišenega pozdravili dve šolski deklici ter zastopnik Marjine fantovske družbe in zastopnica dekliške Mar. družbe. Prevzvišeni se je za te pozdrave mladih duš ginjen zahvalil in izrazil željo, da bi še nadalje mladina tako bogoljubno živela kot je do zdaj, vdana Kristusu Kralju. — Po kratkem odmoru je nato Prevzvišeni konsekriral zvon za kapelo v Logarjevi dolini.

Glavna slovesnost pa se je vršila v nedeljo v Logarjevi dolini. Ob desetih je prevzvišeni g. škof blagoslovil novo kapelo ob asistenci g. kanonika dr. Cukale, dekana g. J. Krančiča in ostale duhovščine, nakar je g. škof daroval prvo sv. daritev v novi kapeli; med mašo je prav ubrano prepeval domači pevski zbor. Po maši se je g. škof zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je ta cerkev zgradila, na kar se je cerkevna slovesnost zaključila z zahvalno

Planina pri Rakeku

Zahvala. Pri slovesnem odkritju M. Vilharjevega spomenika smo kljub najskrbnejšemu prizadevanju pozabili med ustinimi zahvalami z govorniške tribune na mnoge zaslužne gospode in priznane rodoljube, ki so požrtvovalno sodelovali, da se je ta veličastna narodna proslava dovršila tako častno. Zato prosimo oprostite vse in se sedaj še tem potom iskreno zahvaljujemo predvsem gospodu profesorju in akademikemu kiparju Ivanu Sajovcu, ki nam je ustvaril krasen spomenik v vsi umetniški lepoti; prečastitemu gospodu dekanu Josipu Juvancu, ki je daroval sv. mašo ter opravil molitve za naš dom in rod, gospodu šolskemu ravnatelju v p. Ferdinandu Juvancu za spretno vodstvo krasnega petja v cerkvi in pred spomenikom; mnogim darovalcem krasnih vencev.

26462 zdravnikov

iz vseh kulturnih dežel je pismono priznalo kavo Hag, kofei-na prosto zrnato kavo. Mnogokrat večje pa je število zdravnikov, kateri so dnevno v položaju da priporočajo in predpisujejo kavo Hag. Če hočete varovati srce in živce, — Vaše zdravje, tedaj pijte odslej kavo Hag. Tudi na počitnicah ji dajte prednost. Vsak boljši hotel in restaurant servira na željo kavo Hag.

pred cerkvijo. Govori en govornik iz Ljubljane; iz Maribora pride g. dr. Vatovec. Posamezni fantje kot zastopniki odsekov nastopijo s pozdravnimi govori. Celotna misel tabora je družinska.

S taborom sta združena popoldanska lahkoatletika in športna prireditve — tekmovalje. Vstop k tej prireditvi bo prost. Posamezniki tekmujejo v kolesarjenju, štafetnem teku, skoku v višino in daljavo in v metanju kroglice. Za zmagovalce nabavi okrožni odbor lepa darila. Večbajte, da odnesete zmago.

Fantje, dne 23. avgusta vsi na tabor k Sv. Jurju, iz celega ljutomerskega okrožja, sednih župnij in Prekmurja, da javno pokažemo, da v naših srcih še gori katoliški idealizem.

Nagla smrt rojaka v Ameriki

M. Sobota, 11. avgusta.

Pred nedavnim smo na tem mestu poročali, da je Kozeljjeva družina v Ameriki izgubila mater in gospodinjjo. Sedaj je zadel družino drugi udarec. Umrli je oče, vdovec Jožef Kozell. Smrt ga je dohitela zelo naglo.

Imenovan je bil z otroci v nekem parku. Otroci so se kopali, on pa je stal v bližini kopališča in pazil na otroke. Z neba je pripekalo vroče sonce. Oče si je nekaj časa brisal potno čelo, hipoma pa se je zgrudil in ni več vstal. Čez nekaj hipov je bil mrtev. Otroke in prisotne je prevzel strah, ko so pristopili k možu in videli, da je že mrtev. Pokojni je zapustil troje otrok.

Kozell je rodom iz Pertoče. V Ameriko je odšel pred 18 leti. Ves čas se je živo udeleževal v slovenskem javnem življenju in je bil član več društev. Med rojaki je užival velik ugled in je bil jako priljubljen. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

ni rožnat, predsednika vevške in medvodske skupine pa tamkajšnje obratne pereče zadeve. Strokovni odbor papirničarjev je sklenil resolucijo, ki se odposlje na oblastva in podjetju.

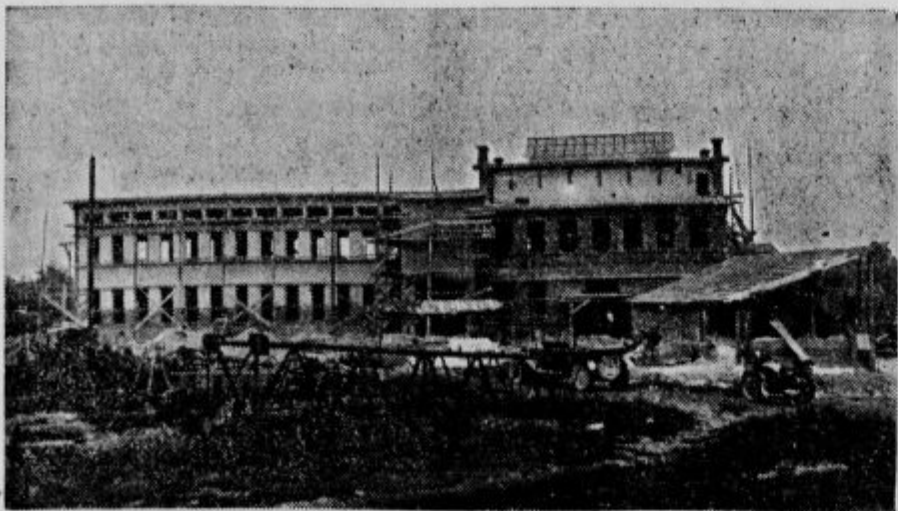
Naša bojazen, da pride za odpustom in skrčenjem delovnih moči še redukcija plač, se žal že napoveduje in delno izvršuje v Vevški papirnici. Odpuščenim in na novo sprejetim delavcem so vzeli do Din 1 pri uri plači z izgovorom, da delajo pri privatnem podjetju. Znižanje se obeta tudi ostalemu delavstvu.

Imamo kolektivno pogodbo, ki je menda še v veljavi za obe strani. Delavstvo sumi, da so vsi odpusti in delopusti delavstva tudi zato vzporedni, da se doseže pravi namen — znižanje plač in redukcija delavstva.

Papirniško delavstvo, ki je v bojih preizkušeno, bo znalo braniti svoje pridobitve. Pozivamo tovaršice, da se trdno oklenemo svoje organizacije. V disciplini, zavednosti in solidarnosti je moč in zmaga.

pesmijo. — Popoldne ob pol 2 se je Prevzvišeni odpeljal. — Ljudstva je bilo ta dan ogromno v Solčavi in Logarjevi dolini. Med drugimi sta bila pri slovesnosti tudi gospod in gospa Šuman, ki sta prva darovala znatno vsoto za kapelo v Logarjevi dolini.

Naj nam bo dovoljeno, da se spomnimo še nekoga, ki je bil duša in gibalo vsega podjetja — namreč g. kaplana Vinka Kolmana. Mislim, da ne rečem preveč, če trdim, da ako bi ne bilo njega in njegove požrtvovalnosti in vztrajnosti, bi danes kapele ne bilo v Logarjevi dolini. Skozi dve leti se je neprenehoma trudil za to kapelo: zbiral denar; zdaj moral iti v Maribor, zdaj v Celje, zdaj v Ljubljano in to poleg svojih dušnopastirskih skrbi in dolžnosti. Za vse njegovo delo so mu zlasti Solčavani iskreno hvaležni; pa tudi letoviščarji in tujci, ki prihajajo v Log. dolino, da duhovnikov niti ne omenim ne. Zato bo kapela Kristusa Kralja v Logarjevi dolini trden spomenik dela in vztrajnosti g. kaplana. Naj Kristus Kralj stotero poplača g. kaplana in vsem, ki so kaj pripomogli h kapeli.

Glavna transformatorska postaja Kranjskih deželnih elektraren na Črnučah. V tej postaji se bo transformirala visoka napetost 60.000 voltov, ki bo prihajala iz Velenja, v nižjo napetost, katero bodo dalinovodi odvajali v lokalne transformatorske postaje v posameznih krajih.

Kaj pravite?

Gospod urednik, ko se niste bali mesarjem, ki imajo mesarice in nože, povedati resnice, upam, da se tudi gostilničarjem in restavracijam ne bo, ki imajo samo kozarce in krošnike.

Da pijemo slabo pivo, tega jim ne smemo zameriti; niso sami krivi. No vino, vino bi bilo pa lahko cenejše, kakor je. Golovo bodo naši gostilničarji tudi jedem znižali cene, kadar bodo meso kupovali po celjskem ključu.

Ampak! Saj ne rečem, če so na jedilnem listu zaradi tujcev poleg zdravstvenih žilčnikov na juhi zakuhani še Griesnockerli in če poleg brusnic za kompot užiteš še Preiselbeeren. To je čisto prav zaradi tujkega prometa. Kaj pa pravite, ali je mogoče, da imamo v slovenski Ljubljani samo nemške jedilne liste? Jaz sem mislil, da ni, pa je le res. Prilagam Vam jedilni list od 9. avgusta letošnjega leta, kjer je zunaj slovenski naslov, na notranji strani pa je čisto vse nemško kakor v Berlinu. Täglich imamo um 7 Uhr abends Konzert, jemo pa lahko tudi samo: Suppen, Fische, Gemüse itd. do Käse in Torten. Kaj pravite? Ali se to ne poda imenitno za podjetje, ki velja za prva narodno in jugoslovensko? Mogoče pa bo k temu povedal svoje mnenje akcijski odbor kongresa političnih internirancev, katerega mnenja se bom kot zaveden Jugoslovanci držal.

Kranj

Ljudske kuhinje. - Obisk v »Delavskem domu«. V okvir »Zadruge Delavskega doma«, je potrebne socialne institucije, ki je bila otvorena lanske jesen v septembru, spada tudi ljudska kuhinja, namenjena v prvi vrsti stanovalcem in stanovalkam »Delavskega doma«, odprta pa tudi drugim obiskovalcem. To je največja in v pravem pomenu besede ljudska kuhinja, kjer se zbira različni stanovci iz vseh kranjskih tovarnih in podjetij. V »Delavskem domu« stanuje trenutno okrog 70 fantov in deklet, ki jim kuhinja nudi popolno prehrano, poleg teh pa zelo znaten obisk zunanjih delavcev in delavk. Pri kosilu je navadno do 200 obiskovalcev, pri večerji pa nekoliko manj. Kuhinja se nahaja v pritličju, kjer je zaposlenih 6 oseb, ima svojo pekarsko peč, da se kruh peče doma, in dvigalo za hrano. Notranjost kuhinje je prostorna in moderno urejena. Hrana se deli v dveh obdobjih, ki sta veliki in prostorni ter med seboj ločeni. Za majhen denar dobi tu delavstvo zadostno prehrano, velike porcije, vse dni razen petka mesne jedi, za fante obilnejše, za dekleta nekoliko lažje. Zivahno življenje in vrvenje je najlažje opazovati opoldan in zvečer, ko delavstvo v množicah vre v prostore »Delavskega doma«, ki jim nadomestuje domačo stredo. Kajti preko vsakdanjih telesnih potreb je »Delavski dom« svojim stanovalcem kot zunanjim obiskovalcem, zbirališče in prijazno zavetje, kjer je vsak tujec dobrodošel in gostoljubno sprejet. En sam obisk v »Delavskem domu« more vsakogar prepričati o solidni in skrbni organizaciji te institucije in o vsestranski koristi, ki jo nudi delavstvu kot najbližja in najboljše opora v borbi za življensko eksistenco.

Uspela prireditelj. Letošnjo zimo ustanovljeno »Delavsko podporno društvo« s sedežem v »Delavskem domu« je priredilo preteklo nedeljo v gozdu na Laborah prvo veselico s pestrim prosvetnim programom. Prireditelj je ob zadovoljivi udeležbi med petem in igrami Kranjske godbe v najlepšem razpoloženju potekla prav lepo in dostojno ter je gmojno in moralno popolnoma uspela.

Tuji v številkah. V Kranj je v mesecu juliju dopotovalo 147 Jugoslovancev, 5 Avstrijcev, 5 Čehoslovancev, 6 Italijanov, 1 Madjar, 12 Nemcev in 1 iz ostale Evrope. Skupno 177 tujcev, ki so ostali v Kranju 190 noči. Poslovno se je tu mudilo 82 tujcev, iz drugih razlogov 95. V primeru s prejšnjimi leti kažejo letos številke, da v Kranju tujski promet rapidno pada.

Marenberg

Tombola in ljudska veselica krajevnega odbora društva Rdečega križa, dne 2. avg., je kar najlepše uspela. Iz vseh krajev drav. ban., pa tudi iz Maribora so prihiteli gostje, iz dom. okoliša pa je bila zastopana skoraj vsaka hiša, tako da se je nabralo v veseljem prostoru na 1200 ljudi. Velika udeležba od vseh strani ter od vseh slojev dokazuje, da je misel društva Rdečega križa in njegovo človekoljubno delo prodrlo v sleherno hišo v okraju. Ko toliko lepemu moralnemu in gmojnemu uspehu je pripomogel v veliki meri zlasti pevski zbor društva »Maribor«, ki je pod osebnim vodstvom zborovodje g. Gašpariča in s sodelovanjem opernega solista g. Neralica zapel več lepih narodnih pesmi, ki so napravile mogočen vtis. Tombola se je izvršila v najlepšem redu in v splošno zadovoljstvo. Glavne dobitke so dobili: hčerka sedlarja in posestnika Trauti Haberman, šivalni stroj, posestnik Jurij Matjaž, moško kolo, gostilničar Anton Böhm, plug-kultivator, Ferdo Urnat iz Mute, pohištvo, hčerka pekarnja in posestnika Loti Vrenčur, sežen drv in davčni upokojenec Anton Brilej, svinjo. Z vsestranskim uspehom je društvo vsekakor lahko zadovoljno.

Fran Bonač:

Naši v severni Franciji

Preko 10 milijonov ljudi je obiskalo že do 15. julija ogromno kolonialno razstavo v Parizu, tako smo brali te dni doli pod Eifflovim stolpom. Razstava pridonosti, borbenosti, energije francoskega naroda, ki je znal tesno nase prikleniti 90 milijonov ljudi najrazličnejših ras, polti, ver, običajev. Tu razvidiš, če količnik bistro opazuješ, da predstavljajo kolonije prav za prav kompaktno maso, ki je vaa ceredotočena in usmerjena k Franciji, ki tako šteje sedaj 100 milijonov ljudi, ima površine 11 mil. kvadratnih kilometrov, obrežja 35.000 km. Hladni računar lahko točno beleži, da Francija izda vsako leto za svoje kolonije 2 milijardi frankov in da armada 165.000 moč izvršuje nekako varstveno in redarsko službo po kolonijah, zato pa dobi od svojih kolonij najmanj 22 milijard frankov čistega dobička. Vsekakor ogromno, plosposno podjetje. Vprašal sem že v Parizu razne naše ljudi, kaj se jim zdi o razstavi, pa sem slišal najrazličnejša mnenja.

Gotovo je, da razstave in njenega ustroja ne moreš doumeti v 2, 3 dneh, ampak najmanj 10 dni moraš pridno opazovati, jezik dobro razumeti in prav spretno uporabljati razne prilike, ko nastopajo v slikovitih sprevedih, pestrih nošah, eksotičnih plesih — razni narodi francoskih naselbin. Tam leže čutiš utripanje te sijajne prireditve in misliš, da si kje sredi Afrike ali v Senegaliji ali v Siriji.

Nad vse lepa je bila, recimo, prireditelj severnoafrikanška na velikanskem hipodromu nad razstavo, kjer je nastopila slavna konjenica 6. polka alžirskih spahijs, zlasti tako imenovani »carrousel fantases« v bajnih uniformah. Pa smo stopali od paviljona do paviljona, 18 jih je samo doletenih za francoske kolonije in naše oko te iskalo

Ljubljana

Nadaljni napredek tramvaja

Usoda šentlviškega tramvaja — Nove proge v prihodnjem letu
Važni sklepi upravnega odbora

Ljubljana, 12. avgusta.

Danes se je vršila seja upravnega odbora Splošne maloželezniške družbe, kateri je predsedoval predsednik dr. Oton Fetič. Upravni odbor je na svoji seji sprejel več važnih in dalekosežnih sklepov za Ljubljano in njeno okolico.

Predvsem se je upravni odbor bavil na seji s položajem, ki je nastal, ker je minister za javne zgradbe predpisal, da mora biti proga Šiška—Sent Vid tlakovana. To bi pomenilo veliko finančno obremenitev in povišanje rentabilnega računa najmanj v znesku 1.600.000 Din. Upravni odbor je razmotril vprašanje, ali ne bi boljše kazalo, da se gradba te proge opusti. S strani prebivalstva Spodnje Šiške in St. Vida pa je prejel upravni odbor obilo izrazov splošne želje, naj bi se ta gradnja ne opustila. Upravni odbor je zato sklenil, da napravi vse korake, naj bi se predpis ministra ublažil. Ob priliki kolavdnice dosedanje nove proge se je izkazalo, da je tlakovanje nepotrebno in da cesta radi tramvaja prav nič ne trpi. Na podlagi te ugotovitve je nameraval upravni odbor nadaljevati z gradnjo proge do St. Vida. Načelnik oddelka za državne ceste v ministru za javne zgradbe pa je predpisal tlakovanje proge in minister je to zahtevo podpisal. Upravni odbor bo storil vse, kar je še možno, da prepriča ministra, naj odstopi od svoje zahteve. V slučaju, da minister na to ne bi pristal, bo Splošna maloželezniška družba kljub temu nadaljevala s to progo, morala pa bo zaradi tega predpisati višje vozne cene, da

se bo rentabilni račun kril.

Na seji je upravni odbor sklenil načelno tudi o gradbenem programu za l. 1932. Upravni odbor bo predložil občinskemu svetu v odobritev naslednji program:

Vse sedanje staro omrežje se obnovi. To bo zahtevalo sicer velike stroške, vendar pa je nujno potrebno. Zgradila se bo velika dvotirna krožna linija: glavni kolodvor — pošta — Mestni trg — Poljska cesta — Sv. Peter — Jegličeva cesta — Masarykova cesta — glavni kolodvor. Dolenjska proga se bo obnovila, ostala pa bo enotirna, vendar se bo podaljšala do odcpea ceste na Galjevo. Glavna krožna linija bo imela tramvajsko zvezo na Sv. Križ, in sicer od odcpea Masarykove ceste po Šmartinski cesti pod železniškim prevozom. Linija na Zalošči cesti se obnovi in podaljša v Moste. Podrobnosti tega programa se že izdelujejo. Na krožni liniji si bodo vozovi sledili vsakih šest minut, in sicer bodo vozili v obeh smereh, tako da bo en voz prevozil svojo progo in se bo vrnil v krog nazaj na glavni kolodvor. Prav tako pa bo drug voz istočasno vozil v nasprotni smeri po vzporednem tiru.

Našo javnost bo tudi zanimalo, da je imela nova tramvajska proga Šiška—Vič že do sedaj velik uspeh ter nepričakovano visok promet. — V mesecu juliju so kasirali na vsem sedanjem tramvajskem ozemlju skupno 666.000 Din inkasa, to se pravi 21.500 Din dnevno. Ta inkaso je ugodnejši, kot je bil rentabilni račun; znamenje, da je bil rentabilni račun zelo skrbno izdelan.

cesto v Mestni log in cesto na Loko. Parcele bodo primerne za visokoprtilne in enonadstropne zgradbe. — Anica Lesjak pa parcelira zemljišče pare. 422,2 k. o. Sv. Petra predm. prvi del. Zemljišče leži precej nasrečno in dobi lastnica komaj eno lepo stavbišče. Ostale dele pa bo morala komolitirati sporazumno s sosedi. — Tvrška American Motors LTD v Ljubljani je kupila od g. Kirbiša iz Celja severni del prejšnjega posestva Tavzherjevih dedičev v vogalu med Dunajsko in cesto za Bežigradom. Zemljišče namerava parcelirati v pet stavbišč ob cesti za Bežigradom in tri stavbišča ob Dunajski cesti. Prva stavbišča bi bila pripravna za enonadstropne hiše v odprtem sistemu, ostali dve pa bi bili zazidljivi z dvonadstropnimi stavbami v strujenem sistemu. V jami sami namerava tvrška postaviti avtogaraže z delavnicami. Južni del kompleksa Tavzherjevih dedičev pa je parceliral sedanji lastnik sam. Stavbišča ob Dunajski cesti so baje že odprodana, a mnogo je kupcev tudi za stavbišča ob Costovi ulici, ki se zazidajo v odprtem sistemu.

◉ Promenadni koncert pred univerzo priredi Nar. žel. glasb. društvo »Sloga« nočjo ob pol 19. Koncert se vrši v svrhu preizkusa prostora, kjer namerava društvo skupno z mariborsko »Dravco« prirediti ob priliki kraljevega tedna velik monstre koncert. Preizkusni koncert se vrši le ob lepem vremenu.

◉ Zakaj ni tudi pri nas tako? V Budimpešti je izdalo policijsko ravnanstvo zoper brezobzirne motocikliste sledečo odredbo: »Policijski organi morajo vsakega motociklista, ki prenaša in z odprtim izpuhom vozi, zadržati, in mu vozno licenco odvzeti. Nobeno motorno vozilo ne sme v mestu povzročati ropota, in mora imeti vsako takšno vozilo, avto in motorno kolo, napravo, ki uduši ropotanje stroja«.

◉ Nočno službo imata lekarni mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

◉ Razstava mesta Ljubljane. Razstava mesta Ljubljane je zamišljena tako, da hoče podati predvsem v estetično celoto zaokroženo sliko današnje mestne uprave; poleg tega pa namerava prireditelji nuditi tudi bežne poglede v zgodovino mesta Ljubljane, zlasti v važne epohe te zgodovine in v sodobno kulturno in gospodarsko snovanje našega središča. Zanimiva doba v zgodovini našega mesta je bila doba rimske slave, ko je Ljubljana kot »Emona« tvorila vojaško taborišče in cestno križišče, kjer so se razhajale ceste proti Celju (Celeja) in Ptuj (Petovia) ter Akvileji itd. Plastična doba rimske Ljubljane, kolikor se more na podlagi zgodovinskih virov rekonstruirati, bo spadala gotovo med najzanimivejše razstavljene predmete. Plastično bo zastopana tudi Valvazorjeva doba, saj nam iz teh časov ohranjeni viri omogočajo dovolj točno predstaviti takratne zunanosti Ljubljane. Morda se pridruži k tem plastikam še podoba kakšnega novejšega ljubljanskega problema n. pr. regulacija enega ali drugega dela mesta, ali pa rešitev perečega vprašanja o podvozu in nadvozu ob Dunajski cesti. Toliko o plastikah, ki jih bo videli na razstavi mesta Ljubljane. O drugih zgodovinskih znamenitostih ter o ostalem delu razstave prihodnjič.

◉ Namesto venca na krsto pok. Ivana Kastelica je darovala Ljudska posojilnica v Ljubljani Društvu za varstvo sirot v Ljubljani Din 500.

◉ V Bolgarski ulici se cestna dela doma- la že končano in urejene cestne ograje. Najtežje je bilo napraviti zložen prehod s Šmartinske ceste ob posestvu g. Marije Juvan. Ona je izgubila večji del vrta ter je občestna škrapa vzame doberšen del svetlobe v pritličnih stanovanjskih prostorih, ki leže v tem delu ulice. Mestna občina jo je po možnosti za vse to odškodovala ter ji razun tega zabetonira hodnik in vzida požiralnik za odtok vode ob njeni hiši.

◉ Nove parcelacije zemljišč na stavbišča. Posestnik Evald Popovič, Cesta v Mestni log, je prošil za parcelacijo zemljišča v vogalu med

Tako morate jemati solnčne in zračne kopelii!

Pred solnčenjem, toda ne z mokrim telesom, nadgrtoite se temeljito s

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE

(olje za
kožo in
masažo)

Oboje vsebuje - čisto svoje vrste - essencij sestavino za nogo kože. Oboje zmanjšuje nevarnost solariacije, oboje pote - njuje polt tudi ako je nebo oblačno. Nivea-creme Vas ohlaja pri vročini, Nivea-ulje Vas varuje ob slabem vremenu pred hladom in s tem tudi pred prehladom. Zato morete tudi v času neprijetnih dni - popustiti svoje telo svetlobi, zraku in vetru.

Nivea-creme Din 5/- do Din 25/- Nivea-ulje Din 25/-, Din 35/-.

Proizvajalca: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 21.

Maribor

◉ Škofijska zveza »Krščanske šole« v Mariboru. Redni občni zbor bo v ponedeljek, 24. t. m. ob 9 v škofijskem dijaškem semenišču v Mariboru. Dnevni red: Čitanje zapisnika zadnjega običnega zbora; poročilo vodstva in nadzornstva; volitev tretjine odbornikov; slučajnosti.

◉ Mariborske trgovine na Veliko gospojnico bodo ves dan zaprte; v nedeljo ravno tako.

◉ Iz sodne službe. Sodnik Andrej Levstek, ki je opravljal v odsotnosti sodnika Štuklja nado-meščevalne posle, je sedaj začasno premeščen v Dolno Lendavo.

◉ Drž. ženska učiteljska šola v Mariboru. Vpisovanje v prvi razred učiteljske šole bo od 11. do 13. septembra. Vpisovanje dosedanjih in novih učenk od drugega do petega letnika bo 12. sept. od 8 do 12 v posameznih razredih. Popravni in razredni izpiti se začnejo 9. septembra ob 8 zjutraj. Zadevne prošnje, kolkovane za en izpitni predmet s kolkom za 15 Din, za dva pa s kolkom za 25 Din, je poslato oziroma dostaviti zavodovemu ravnanstvu do 1. septembra. Vpisovanje v vadnico bo v torek 1. septembra. Diplomski izpiti bodo 15. septembra.

◉ V Studenčnem prirediteljskem slov. kat. izobraževalno društvo v nedeljo po večernih poučno predavanje.

◉ V kn. šk. dijaško semenišče v Mariboru so sprejeti: Količ Aleš iz Zg. Dolice, Greif Ivan iz St. Janja na Dr. polju, Lah Ivan iz Sv. Petra pod Sv. gor., Drenovec Franc iz Rajhenburga, Koprivnikar Drago iz St. Ilje pod Turjakom, Sijanec Alojz iz Sv. Jurja ob Šč., Domik Franc iz Mariburga, Berce Jožef iz Središča, Bevc Franc iz Črešnjeva, Cukala Alojz iz Sv. Jurja ob Tab., Čakš Jožef iz Smarja pri Jelšah, Gorič Julij iz Vranskega, Hentak Jožef iz Sv. Vida pri Ptuj, Jauševac Anton od Sv. Križa pri Ljutomeru, Leskovar Leopold iz Majšperga, Marinič Jožef iz Sv. Križa pri Ljutomeru, Stvarnik Zdravko iz Soštanja, Šmigoc Fran iz Kapele, Vesenjak Jožef od Sv. Marije na Dr. polju, Šuler Anton iz Smartni pri Slovenjgradcu. — Sprejemni izpiti za prvo-šolce se vršijo na državni klasični gimnaziji v Mariboru 27. t. m. ob 8 zjutraj. Vsi tukaj navedeni prvošolci so se sprejeti na gimnazijo, ker jih je dalo vpisati podpisano ravnanstvo. — Ravnanstvo dijaškega semenišča v Mariboru.

◉ Novi častni člani katoliške omladine. Na zadnjem občnem zboru so se radi zaslug za omenjeno društvo izvolili sledeči častni člani: France Hraštelj, ravnatelj Cirilove tiskarne; Anton in Marija Golež, Franc in Ivana Seip, Jožef in Marija Klampfer, Jurij in Marija Muršak, Andrej in Ana Macarol, Ludovik in Julijana Vlahovič, Ana Milavec, Roza Skrbis, Marija Jerič, Ana Koška, Ana Kristjan, Marija Ajlec, Julijana Tement, Elizabeta Kolarič, Ursula Remih, Marija Krajnc, Janez in Alojzija Lobnik, Josip Klavžar.

◉ 50 vozov sadja, predvsem hrušk, je bilo na večeršnjem trgu. Šlo je za ceno, ki pomeni za uboga kmeta naravnost izgubo ter jedvašnje kritje režijskih prevoznih stroškov. Razen tega je bilo na Vodnikovem trgu za sedem vozov krompirja, čebule, kumaric in drugih deželnih pridelkov. Tudi zelenjavi so šle cene navzdol. Kumarice so se dobile že po 0.10—1.50, buče po 2—2.50, zeljate glave 0.50—2, karfiola 1—3, glavna solata 0.50—1.50; grah 6, hren 10 Din za kg. Sadje: jabolka 4—5, hruške 2—4, grozdje 8—14, smokve 7, breskve 18—20, marelice 14—16. Na seneni trgu so pripeljali kmetje 18 vozov sena, 8 otave in 7 slame.

◉ SSK Maraton. Training na otoku ob prvem lepem dnevu in v nedeljo dopoldne, ako bo vreme ugodno.

◉ Prve letošnje domače slive so se pojavile te dni na trgu. Kilogram so prodajali po 7 Din.

◉ To je vse. Nedeljski sport. V nedeljo ob pol 18 se spoprimejo v prijateljski tekmi na Mariborovem igrišču mariborski in varaždinski Svobodaši. To je ves mariborski nedeljski sport. In še za to edino tekmo ni iz razumljivih razlogov opaziti med neizogibnimi drukarji nobenega posebnega zanimanja.

◉ Nesreča ne praznuje. 36letnemu delavcu Štefanu Jančiču iz Planine je pri delu v gozdu padel težak hlo na desno nogo ter mu jo strl. — 50letni mizarški mojster Nikola Bentič iz Krčevine je na cesti spodpadel ter zadobil pri padcu občutne poškodbe na glavi. — 22letni Josip Schanter iz Vrhovega dola si je pri padcu s kolosa poškodoval obe roki. — 20letni Andrej Mlekuš pa se je ponesrečil pri cirkularni žagi. Vse ponesrečence so prepeljali v mariborsko splošno bolnico.

◉ Nič kaj dobrodošel »agronom«. Seznanil se je Slavko G. z neko žensko v Studenčih pri Mariboru ter ji natvezal, da je po poklicu agronom z mesečno plačo 3000 Din in da je doma iz Radgone. Pod obljubo, da jo bo poročil, je izvil od uboga dekleta še 5000 Din, ki jih je dobila s prodajo pohištva in drugih stvari. »Agronom« so pa kmalu razkrinkali; iščejo ga že deli časa radi prevare; je namreč lansko leto pod sličnimi okolnostmi olašal v Radgoni neko drugo žensko za večjo vsoto denarja. Bog nas čuvaj takšnih »agronomov«.

jada in razočarani zapustili domačo deželo, beže tu pred lastnimi rojaki, zlasti pa pred slovenskim duhovnikom. On pa za njimi in jih pošče, vabi, razoroži z lepo besedo, z milim slovenskim pogledom. Človek, ki hodi veliko po zemlji, kjer biva naš trpeči rod: tu gori na severu Francije, kakor v razbičanem Primorju, razume in čuti, kaj je še vedno domač duhovnik svojemu ljudstvu. Bežite in pojte se solit narodnjakariji z vašimi puhlimi frazami, z vašim volim hejloslavstvom in kajdite se učit v Pas de Calais in v Primorje, in pojdite se pravi delati, trpeti in umirati za naše ljudstvo, ki ne prestopa krvavi iz stoterih in stoterih ran. Naravnost gabilo se mi je, ko sem videl pozno zvečer na pariški razstavi po raznih pariških paviljonih nekatere naše rojake, ko so en večer zapravlili težke stotake v finih likerjih, z raznimi ženčinami, ki so se z njimi imenitno zabavale, za hrbotom pa se smejale bedastim tujcem. Potem ti ljudje hočejo imeti še prvenstvo v ljubezni do naroda in sebe smatrajo za vodilno inteligenco, ljudstvo pa brezpravno čredo, ki naj dela, gara, eventualno tudi moli enega Boga, ki ga sami zanikajo in ki naj bi bil nekak žandar ustrahovalec te mase. Toda enkrat za vselej povedano: nikoli ne bo slovenski duhovnik nekak Burgfaffe teh ljudi, marveč sotrpin med ponižnimi, revnimi, sjaistimi, mazanimi, njihov tolažilec in bodrilce in neizprosen klicatelj izkoriščevalcem: Gorje vam, hi-navei, ki zbirate zaklade s solz in krvi malih in revnih! Če vas ne pogoltno Slovesko maščevanje, vas pa zadene slej ko prej roka pravičnega Boga.

(Konec prih.)

Kam pa kam?

V nedeljo otvoritev kopalnice in restavracije
Savski Trti (čez Črnuški most na levo)

Dnevna kronika

Vsem župnim uradom

V nedeljo, dne 16. avgusta t. l., bo preteklo 10 let, odkar je Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. zasedel kraljevi prestol.

V zvezi s tem naj se na ta dan po dopoldanski službi božji zapoje zahvalna pesem »Te Deum« s pripadajočo molitvijo za kralja.

V stolni cerkvi v Ljubljani bo v ponedeljek ob 10 slovesna zahvalna služba božja.

Verniki naj se v soboto (na praznik) o tem obveste.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 12. avgusta 1931.

Koledar

Četrtek, 13. avgusta: Janez Berthman, spoznavci; Kasijan in Hipolit, mučenca. — Mlaj ob 21.27. Herschel napoveduje lepo in toplo vreme.

Novi grobovi

† Podpolkovnik Mirko Cvahte. V Ljubljani je umrl orožniški podpolkovnik v pokoju, g. Mirko Cvahte. Pokojni je bil eden tistih redkih bivših avstrijskih častnikov, ki se je vedno zavedal, da ga je rodila slovenska mati in se je ne samo pred vojno, ampak tudi med svetovno vojno za časa najhujšega preganjanja slovanstva na Goriškem tega zavedal in se je ob vsaki dani priliki s svojimi slovenskimi orožniki rad po domače — slovensko — razgovarjal. Slava njegovemu spominu! Zalutajočim naše iskreno sožalje! — Društvo orožniških upokojencev poziva vse v bližini bivaajoče tovariše, da se udeležijo pogreba blagopokojnega danes ob 5.45 pred cerkvijo pri Sv. Križu.

† Ivan Kastelic. V Ljubljani je umrl po dolgi mučni bolezni ugledni trgovec in posestnik g. Ivan Kastelic, solastnik trgovine s papirjem na debelo Kastelic in drug. Pokojnik je bil dolga leta ravnatelj Ljudske posojilnice, nato pa je ustanovil trgovino s papirjem na debelo. Bil je izredno blag in dober mož, ki je vsakemu rad pomagal. Svetila mu večna luč! Preostalin naše iskreno sožalje! — Pogreb blagopokojnega bo danes ob 6 popoldne na pokopališču pri Sv. Križu.

Ostale vesti

— Proslava desetletnice vlade Nj. Vel. kralja na Bledu. Zdraviliška občina priredi v proslavo 10 letnice kraljevanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v soboto zvečer razsvetljava jezero. Umetni ogenj se bo zažgal pod Gradom, radi česar bo najlepši pogled z Vidovdanske ceste. Zažiganje raket in bengaličnih slik bo vodila trdnja Širius v Zagrebu. Razsvetljenje čolni bodo gostom na razpolago v zdraviliškem pristanu. Posestniki, zlasti ob jezeru, se naprošajo, da razsvetle svoja poslopja, okoliško prebivalstvo pa prosimo, naj na ta večer v proslavo obletnice vladanja narodnega kralja na gorah zažge kresove.

— Tovariši bojevnikov! V soboto na praznik, 15. avgusta, bo tabor bojevnikov na Brezjah. Polovična vožnja velja za vse udeležence, ne samo za bivše vojske, temveč tudi za vse druge. Ob 10 av. maša za padle borce na prostem, nato sledi zborovanje. Železničarska godba »Sloga« igra ves dan. Ob 15 bo sestanek delegatov in ne, kakor že javljeno, ob 10. Polovična vožnja velja od 14. do 20. avgusta. Vse odbornike in zaupnike podružnice prosimo, da pojasnijo vsak v svojem okolišu članstvo in drugim, ker posameznikom ne moremo odgovorjati. Torej vsi in ob vsakem vremenu na Brezje! Naš predsednik general Maister vas poziva, fantje! — Osrednji odbor zveze bojevnikov v Ljubljani.

— Častniki in borci, ki ste bili z generalom Maistrom v Gradcu in pri njegovem osvobodilnem boju, se pozivate, da pridete 15. avgusta na Brezje! Vožnja je polovična za vse udeležence.

— Prvi maturantje gimnazije v Kranju se zberemo v nedeljo, dne 23. avgusta 1931 v Kranju, da obudimo spomine na dijaska leta in proslavimo tridesetletnico mature, ki smo jo polagali leta 1901. Zbiramo se med poldeveno in poldeseto uro na vrtu pri Peterčku. Pridite vsi, tudi tisti tovariši, ki ste pred maturo zapustili krajsko gimnazijo.

— Društva, organizacije itd., ki imajo za letošnjo jesen predvidene svoje kongrese in slične prireditve, prosimo, da jih prijavijo v čas letnjega jesenskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra. Svoje sklepe naj društva sporoče naravnost pri upravi velesejma, ki jim bo šla v vsakem oziru na roko.

— Sv. Rok na Krtni pri Dobu. Castilem sv. Roka naznanjamo, da se vrši letos, ko sv. Rok pade na nedeljo, redna božja pot ravnotako na sv. Roka dan, to je v nedeljo. Zjutraj bo ob 6. prvo sveto opravilo (sveta maša s pridigo) in drugo ob 10. (ravnotako sv. maša s pridigo). Zato pridite romarji — častilci sv. Roka ravnotako v obilnem številu kot druga leta — v nedeljo 16. avgusta k Svetemu Roku na Krtno.

— Uradne ure pri sodiščih v Ljubljani in na deželi. Po odredbi g. predsednika ministrskega sveta so se uvedle zopet prejšnje uradne ure: ob delavnikih: od 7.30—12.30 in od 16—18. Ob sobotah: od 7.30—13.30. Ob nedeljah in praznikih: od 9—11. Vložke je odprto: ob delavnikih od 8—12 in od 16—17. Ob sobotah od 8—13. Ob nedeljah in praznikih od 9—11. — Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani.

— Protituberkulozni ligi v Trbovljah in v Hrastniku sta prejeli vsaka po 250. Din, ki jih je hvala gospa Milka dr. Bohinčeva v radijsko-terminalnem zdravilišču v Laškem o priliki odhodnice g. dr. Barje-Kadiča, odvetnika iz Tuzle.

— V krop je padel. V ponedeljek dopoldne je žena tovarniškega delavca Preželja na Jesenicah kuhala v svoji kuhinji ter postavila posodo z vrelo vodo na tla. Dveinpolletni sinček Franček se je igral v veži in pritekel tudi v kuhinjo. Lonec, iz katerega je puhtela para, je bil zanj nekaj mikavnega in približal se je posodi. V neopaženem trenutku je fantek padel v krop ter se tako nevarno oparil, da je kljub zdravniški pomoči tekom noči podlegel silnim opeklinam.

— Učiteljski teoretsko-praktični pedagoški pevski tečaj se je zaključil dne 8. avg. Vršil se je na dr. konservatoriju v Ljubljani pod pokroviteljstvom velezaslužnega konservatorijskega ravnatelja Mateja Hubada in vodstvom poštvalnovalne gospe profesorice Angele Trostove. Glasbeno zgodovino je predaval profesor dr. Josip Mantuani. Tudi g. pokrovitelj sam je podal učitelstvu lepe smernice za pravilno petje. Z velikim zanimanjem smo sledili krasnim strokovnim predavanjem gospe profesorice A. Trostove, g. prof. dr. Josipa Mantuani in g. mojstra Mateja Hubada. Zahvaljujemo se iz dna srca vsem cenjenim predavateljem za trud in prizivovalnost z željo in pošnjo, da bi se vršil tak tečaj tudi prihodnje poletnice — Udeleženci tečaja.

— Vzpenjača na Bledu sicer še ni napravljena, zgrajena pa bo že na tujekoprometni razstavi,

kjer bo tekel tudi majhen model vzpenjače. Tujekoprometna razstava se vrši v okviru jesenske prireditve ljubljanskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra.

— »Ilustracije« št. 8 izide danes v običajnem obsegu z bogato vsebino, izbranimi slikami, naslovno sliko v več barvah itd. Ne pozabite si list ogledati in nabaviti. »Ilustracije« dobite v vseh trafikah in knjigarnah po 10 Din za številko. Uprava pošlje številko na ogled, če jo zahtevate. Celotna naročnina 100 Din, ki se more plačati v obrokih. — Uprava revije »Ilustracije«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6, I.

— S čim se ljudje pri nas največ bavijo? Gotovo smemo trditi, da z nabiranjem gob. Ne le tisti, ki mislijo na resne kupčije — in že teh je ogromno, saj je naša goba popolnoma osvojila italijanski, francoski in južnoameriški trg — tudi vse ostalo ljudstvo se s pridom posveča prijetnemu in koristnemu kratkočasju nabiranja gob. Trumoma hodijo ljudje v hosto, da nabirajo gobe — saj so zastoj in slastne! Ene same stvari je treba pri tem poslu — kakor sploh pri vsakem — temeljitega poznanja vrst (zlasti zato, ker je treba dobro razlikovati med strupenimi in zdravimi). Ante Beg, priznani in čislani naš strokovnjak, je napisal poljudno, vsakomur dostopno, a po temeljitosti in nazornosti nad vse izmenitno in toplo priporočljivo knjigo Nase gobe. — Krasni knjigi, ki sodi v vsako šolo in v vsako družino — da ne govorimo o poklenih nabiralcih gob, kateri brez nje sploh ne morejo izhajati — je pridanih 75 čudovito uspešnih barvnih tabel, predstavljajočih vse pri nas v poštev prihajajoče gobe. Slike, ki so delo priznanega ilustratorja Dragotina Humeka, tvorijo dragoceno zakladnico za vsakega nabiralca gob. Prelepa knjiga, od katere imate gotov dobiček, velja Din 50 ter jo naročite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Zahvala. Moj pokojni sin Vladimir Škrbec, trgovec na Vrhniki, se je zavaroval 1. maja 1930, tik pred odhodom v vojaško službo, pri jugoslovanski zavarovalni banki »Slavija« v Ljubljani na doživetje in smrt na Din 100.000. Nesreča je hotela, da ga je zasačila smrt v Zagrebu pri kopanju v Savi že 20. junija 1931. Jugoslovanska banka »Slavija« v Ljubljani pa mi je, ko sem ji predložil polico in dokazilo o smrti, nemudoma brez kakakega poizvedovanja ali odlašanja izplačala vso glavnicu sto tisoč dinarjev. Za hitro, točno in kulantno izplačilo se jugoslovanski zavarovalni banki »Slavija« najtopleje zahvaljujem ter jo kot domačo in vsega priznanja vredno zavarovalnico najtopleje priporočam. — Lož, dne 10. avgusta 1931. — Frane Škrbec, župan.

— Guzaj, poveš, ki je izhajala v »Slovenskem gospodarju«, je izšla sedaj v posebni knjigi, ki se nanaša na Tiskarno sv. Cirila v Mariboru. Knjiga stane broširana 18 Din, vezana 28 Din.

— Tečaj za konserviranje na Dr. Krekovi mešansko-gospodinjstvi šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani bo od 17. do 22. avgusta. Začne se v ponedeljek ob 2 popoldne. Vpisnina 200 Din, oskrbnina za notranje 150 Din. Notranje prinesejo s seboj tudi 2 rjuhi, brisačo in prtič (servijeto).

— Amerikanske tople in ledene bar pijače, aperitive, cocktails v vseh oblikah in okusih, mešane po specielno za to v inozemstvu izručenem »mixerju« dobite dnevno od 5 popoldne naprej v Elitnem avtomatnem bufetu »Rica«, Ljubljana, Selenburgova ulica.

— Nemška gradbena razstava Berlin 1931. Na tej veliki nemški gradbeni razstavi od 9. maja do 2. avgusta je prešla tovarna heraklina po soglasnem sklepu ocenjevalnega odbora nagrado pruskega poljedelskega ministrstva. To odlikovanje je pomenov dokaz, kako vsestransko se cenijo izločene herakline plošče, ki so se dobro vpejale tudi v naši državi.

— Pri boleznih na ledvicah, v mehurju in debelem črevesu polajšuje »Franz-Josef« grenčica v najkrajšem času tudi večje težkoče pri odvajanju. Spričevala bolnišnice potrjujejo, da je »Franz-Josef« voda radi svojega olajšujočega učinkovanja brez bolečin prav posebno primerna za neprestano porabo pri mladih in starih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Celje

— Prosvedno društvo v Tremerjih vzpizori v nedeljo, 16. avgusta ob pol 4. pop. igro »Užitkarji«. Med odmori igra društveni tamburaški zbor.

— Gotovlje. Tukajšnje društvo »Borut« priredi v soboto, 15. avgusta »Sportni dan«, pri katerem sodelujejo S. K. Šostanj, S. K. Zalec, S. K. Polzela in event. še kak celjski klub. Prvak dobi lep pokal in naslov savinjski prvak za l. 1931. Po finalni nogometni tekmi (ob 3. pop.) vrtna veselica pod lipami. Ker kaže savinjski sport v letošnjem letu lepe uspehe, (n. pr. S. K. Zalec : Železničar jun. Maribor 9. t. m. 5 : 5 na igrišču v Gotovljah), vlada za izid veliki interes. Prijatelji sporta in zabave vljudno vabljene.

— Preselitev državnega urada. Glavni odelek finančne kontrole se s svojimi pisarnami dne 16. t. m. preseli iz dosedanjih prostorov iz hiše banovinske hranilnice v Cankarjevo ulico št. 11 v hišo Gremija trgovcev v Razlagovo ulico št. 8, nakar se občinstvo opozarja.

— Smrtna kosa. V torek, dne 11. t. m., je v javni bolnišnici celjski umrla vdova davčnega upravitelja gospe Stiplovec Terezija v starosti 59 let. — V sredo 12. t. m. predpoldne je umrl na Lopati posestnik g. Cocij Jožef v starosti 61 let. Naj v miru počiva!

— Opozorilo sadnim trgovcem. Okrajni gremij trgovcev v Celju opozarja vse člane, ki se bavijo z izvozom sadja, da si pravočasno preskrbijo overenje za izvoz svežega sadja, ki ga dobijo pri centralni komisiji o kontroli svežega sadja za izvoz pri ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu. Prošnji, ki mora biti kolekovana z 25 Din, morajo priložiti poitrdilo o sodni protokolaciji trdnice in navesti bivališče podjetja ter obrtne podatke kakor tudi vrste sadja, ki ga nameravajo izvažati. Z ozirom na to, da stopi pravilnik o kontroli svežega sadja za izvoz v veljavo 12. septembra t. l., priporočamo, da interesi odpošljejo prošnje s prilogi na društvo sadnih trgovcev dravske banovine v Maribor, ki odpošlje v najkrajšem času posebno deputacijo k centralni komisiji v Beograd, da na licu mesta izposluje interesom potrebna overenja. Člani dobijo potrebne informacije, ki so v zvezi s tem pravilnikom v tajništvu gremija, kamor se naj osebnost obrnejo. — Okrajni gremij trgovcev v Celju. Podpisi k sliki

Že za časa naših prababic...

SCH J 3

SCHICHTOVIM MILOM „JELEN“

vedno tako kakor prej, vedno enako dobro

Jesenice

Železniškim upokojencem na Jesenicah in okolici. Člani podpisane društva lahko poravnajo članarino pri gosp. Antonu Lovšku, Jesenice-Fužine, Gregoričeva ul. 14, in pri g. Ignaciju Gorjancu, Jesenice, Cerkevni trg št. 4. Pri teh dveh gospodih dobe člani tudi vsa potrebna pojasnila. — Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

Nevihita. V ponedeljek proti večeru je v jesenjski okolici divjala huda nevihta s silnim nalivom. Vsi dotoki Save so namah narasli. V daljnovod elektr. napeljav iz Vintgarja je v teku dveh ur dvakrat treščilo ter pokvarilo dva stroja generatorja KPD ima vsled tega občutno škodo.

Kalifit nočnega mira so se zadnje čase preselili na Staro Savo, kakor da bi tam ne bilo počitka potrebnih ljudi. Razne stranke se pritožujejo nad tem, a en sam mestni redar ne more biti vsepovsod. Mesto se vedno razširja, zato bo nujno treba še drugega stražnika.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za učitelje na dr. Krek. mešč. gospodinjstvi šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani bodo od 22. avgusta zvečer do 26. avgusta zjutraj. Priglasiti se je še ta teden.

Poizvedovanja

Izgnbil se je od Ljubljane do Brezij dne 10. t. m. potni list. Najditelj naj ga odda proti nagradi Poljanska c. 3, Ljubljana.

Sport

Še plavalne tekme

V nedeljo popoldne bomo imeli zopet priliko videti naše plavalce pri delu. Ilirija je povabila svaško Viktorijo na medklubsko tekmo. Ze pri državnem prvenstvu so tisoč gledalcev opozovali našo mladino in morali ugotoviti, da ni daleč čas, ko bo postalo plavanje pravi narodni sport. Ko bodo plavalne tekme v Ljubljani, bodo ti dnevi pravi narodni prazniki. Tako kakor n. pr. na Norveškem Holmenkolnski dnevi.

Ze zadnjič smo opozorili, da je veliko število gledalcev pri državnem prvenstvu najboljša garancija, da bodo tudi druge tekme dobro uspele. V mislih smo tedaj imeli mednarodne tekme. Toda poudariti moramo, da nastop avstrijske Viktorije ne zaostaja za nobeno mednarodno tekmo. Juniorji Viktorije so v taki formi, da nimajo zlepa konkurence. Juniorjsko tekmoovanje je pokazalo, da so naši juniorji veliko boljši kakor pa seniorji. Radi tega ne bo nastop plavalcev Viktorije nič manjša senzacija, kakor je bilo državno prvenstvo. Prihodnji teden prične v Parizu tekmoovanje za evropsko prvenstvo. Na to tekmoovanje je določila plavalna zveza naša plavalca Lampretova in Wilfana. V nedeljo bo Lampretova zadnjikrat pred odhodom v Pariz pokazala našemu občinstvu svoje veliko znanje.

To pot so se opštevale tudi želje našega občinstva. Tekma prične v nedeljo ob 4 popoldne, tako da bodo imeli vsi priliko kopati se in šele potem gledati res prvostanske plavalne tekme.

Smuk!

Naš pozdrav je smukel, ker velja agilnemu odboru SK Ilirije, ki si je nadel nalogo postaviti lep smučarski dom v Ratečah v Slalaj, ki naj nudi prijazno in ceneno zavetišče vsem smučarjem in turistom pozimi, poleti pa ugodno bivališče letoviščarjem.

Graditelji si niso mogli izbrati prikladnejšega kraja, saj so ravno Rateče odnosno Planica znani

je prala gospodinja najrajši s čistim milom „Jelen“. Od tedaj je minilo več ko 80 let — zdaj pere že četrti rod s

po svojih naravnost idealnih smučarskih terenih, na katerih leži sneg od zgodnje jeseni do pozne pomladi — celo do binkošti!

Parcela je kupljena, z graditvijo se bo pričelo v najkrajšem času, tako da bo prvi sneg padel že na streho smučarskega doma. V svrhu financiranja tega projekta je SK Ilirija izdala obveznice po 100 Din, ki bodo amortizirane v nominalni vrednosti z izrebanjem pod državnim nadzorovanjem, sicer vsako leto sto komadov. Vsek posestnik petih obveznic ima pravico do prostega vstopa, znižano ceno prenočišča ter ugodnost rezerviranja sob. Denar bo torej varno in koristno naložen ter radi tega priporočamo vsem smučarjem in turistom, da pridno segajo po teh obveznicah.

Razne sportne vesti

Borba za vodstvo podzvez je radi lig popolnoma popustila. Na zadnjem zborovanju v Ljubljani je bil dosežen popoln sporazum med vodilnimi klubi Ljubljane. Po isti poti gredo sedaj tudi v Zagrebu, kjer so bile borbe še veliko večje kot v Ljubljani. Za nedeljsko zborovanje je bil dosežen popoln sporazum.

Protest Hajduka proti verificiranju tekme SK Ilirija—Hajduk, ki se je vršila v Ljubljani, je JNY vrgla v koš. Hajduk je namreč trdil, da tretji gol sploh ni bil dosežen. Vedeli smo v naprej, da tako iz trte izvit protest ne more uspeti.

Za soboto in nedeljo so povabili zagrebški klubi glavni Ujpest v Zagreb. Prvi dan nastopi kompletna Concordia proti Ujpestu, drugi dan pa kombinirano moštvo Gradjanski-Hašk. Ta dva kluba menda nimata moštva, da bi si upala nastopiti samostojno proti Ujpestu.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 13. avgusta: 12.15 Harmonika, Ma gerlj. 12.45 Dnevne vesti. 13. Cas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje. 20. Dr. Lojze Campa: Časnik in časnikarstvo. 20.30 Davorinu Jenku v spomin: I. Uvodno besedo govori g. nadsvetnik Skalar. II. Premi Davorina Jenka poje kvartet »Glasbene Matice« (g. Pelan, Završan ml., Završan st. in Skalar. 21.15 Samospevi gdč. Vedralova. 21.45 Citro solo, g. Mezgilits. 22.30. Cas, dnevne vesti.

Petek, 14. avgusta: 12.15 Schubert, operetne arije. — 12.45 Dnevne vesti. — 12.00 Cas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Gospodinjska ura, gdč. Cilka Krekova. — 20.00 A. Katscher: »Traumexpress«, opereta, prenos z Dunaja. — 22.30 Cas, dnevne vesti.

Drugi programi

Petek, 14. avgusta.

Beograd: 12.45 Radio orkester. 19.00 Ciganska glasba. 20.30 Koncert. 21.30 Komedija. 22.00 Radio orkester. — Zagreb: 20.30 Beograd. — Budapest: 17.30 Koncert vojaške godbe. 19.15 Arije. 20.15 »Zakon iz Lubeznia«, igra. 22.10 Plošče. 23.00 Ciganska glasba. — Dunaj: 20.00 »Traumexpress«, opereta, R. Katscher. — Milan: 19.20 Pestra glasba. 21.00 Pestra glasba. — Oslo: 20.30 Violinski koncert. 21.00 Vokalni koncert. — Praga: 19.55 Ljudski večer. 21.00 Koncert. — Langenberg: 20.00 Vesel večer. — Rim: Opereta: »Tiba voda«. Pietri. — Berlin: 19.45 Harmonika. 21.10 Godalni kvartet. 22.20 Plesna glasba. — Katovice: 20.15 Simfonični koncert. 22.30 Labka glasba. — Toulouse: 13.00 Popevke. 20.30 Operetna glasba. 20.45 Violinski koncert. 22.45 Plesna glasba. — Stuttgart: 20.50 Poljudna glasba. 22.30 Plesna glasba.

Zračni promet čez severni tečaj

>Zeppelin< na svoji polarni vožnji ni izpolnil vseh pričakovanj; ni dosegel določenega cilja ter je izvršil le približno polovico nameravane poti. To pa nikogar ni moglo posebno presenetiti, saj je previdni dr. Eckener že ob startu časnika odkril svoje dvome nad načrti in upi znanstvenikov, in namignil, da se utegne pravec spremeniti in vožnja skrajšati. Pač pa je presenetila njegova izjava, da ne veruje v vpliv arktičnih zračnih tokov na vreme v srednji Evropi, češ, da je to zgolj teorija. In vendar velja

zrakoplovna proga po 10. odnosno 170. meridianu do Aljutov. V Unimaku na Alaski naj bi bila prestopna postaja ter bi šla potem ena proga v Jokohamo, druga pa v San Francisco. Polet iz Hamburga v navedena kraja naj bi trajal sedem dni, iz San Francisca v Yokohamo pa pet dni.

Sedaj je zaenkrat vse odvisno od tega, kakšne uspehe je podala Zeppelinova polarna vožnja glede meteoroloških, lednih in vodnih razmer v teh predelih in če je mogla radiopostaja v zrakoplovu ostati v zvezi z

Ministrski sestanek na Škotskem. V lovskega gradiču ameriškega zunanjega ministra v Shiblescrossu sta se sešla Macdonald in Stimson. Od leve na desno: ga. Stimson, gđ. Isabell Macdonald, ministrski predsednik Macdonald, ameriški zunanji minister Stimson.

prodor polarnega zraka v naše predele vsem znanstvenikom kot popolnoma gotovo dejstvo. Sploh je mogoče velikopotezno vremenoslovje le na tej podlagi: da je zračno gibanje v naših krajih v zvezi z zračnim krogotokom, ki se vrši po vsej zemlji. Pri tem je le naravno, da ima zračno gibanje v najmrzlejših in najtoplejših krajih na splošno zračno gibanje največji vpliv.

Friedrichshafenskim krogom je seveda predvsem ležalo na tem, da bi mogli svoje vožnje slednjic gospodarsko izkoriščati in se

radiopostajami v arktičnih predelih. Zveza s postajami izven arktide ni tako važna. Iz izkušenj prejšnjih potovanj sklepajo, da brezžična zveza na meji med dnevom in nočjo ni zanesljiva in da je delovanje brezžičnega brzojava najugodnejše okrog 22. junija. Tu je treba še nadaljnjih izkušenj.

Zakaj je dr. Eckener vožnjo predčasno prekinil, še ni znano. Kuriva je bilo po izdanih poročilih še dovolj. Morda je silila na povratek izguba plina o priliki pristajanja, ko se je zrakoplov sešel z Malveinom. Vse kaže,

Zemljevid nameravane zračne zveze med Evropo in Ameriko. — Spodaj pogrešani ameriški pilot Cramer in nemški oceanjski letalec v. Gronau.

osvoboditi iz odvisnosti od različnih podpor. Vse dosedanje poizkusne vožnje >Grofa Zepelina< — v Ameriko in okrog sveta — treznim računarjem še vedno niso mogle pregnati vseh dvomov in pomislekov glede dobičkanosti rednega zrakoplovnega prometa med Evropo in Ameriko. Sedaj gre za to, da bi se uvedel reden promet iz Evrope v Vzhodno Azijo čez severnopolarne predele. Za uresničitev tega načrta si že mnogo let prizadeva zrakoplovni vodja in bivši stotnik Bruns. Bruns se je v ta namen že leta pogajal z Rusi in Japonci ter našel pri obeh narodih najboljšo razumevanje za svoj cilj. In to je važno, kajti Rusi in Japonci svoje obljube drže, da se je mogoče nanje zanesti, in niso tako vetrnjaški kakor južni Američani. Po prvotnem Brunsovem načrtu bi šla

da bo treba na zrakoplovih novih naprav, ako bodo hoteli na svojih raziskovalnih poletih pristajati, ne da bi se bilo bati prevelike izgube plina. Tudi se bo najbrž treba povrniti k načrtu aeroarktika ter urediti na poluotoku Kola ali pri naselbini Satanga opiralnice za zrakoplove.

Polarna potovanja so silno draga, bodisi z ladjo bodisi s sanmi; Danci so pravkar opremili novo ekspedicijo na Grenlandijo, ki stane en milijon kron. Najcenejše polarno potovanje omogočuje že danes zrakoplov; zato bi se izplačalo, da bi se za raziskavanje arktide zgradil poseben zrakoplov. Do rednega zrakoplovnega prometa čez polarne kraje je pa najbrž še precej daleč. Tako izjavlja dr. Hildebrandt, član Aeroarktika.

Liebkeheimov dom v Berlinu, sedež nemške komunistične stranke. Policija je po krvavih izgredih o priliki pruskega ljudskega glasovanja dom zaprla in ostane zaprt do 20. t. m.

Tunel pod Montblancem

Francija namerava zgraditi novo železnico preko Alp, ki naj bi skrajšala razdaljo med Parizom in Zenevo od 620 na 485 km. Za izpeljavo je treba napraviti 5 predorov, katerih eden bo dolg 35 km, drugi pa 15 km. Ta naj bi šel med Zenevo in italijansko mejo skozi Montblanc. Stroške za železnico, vsega skupaj približno 8 milijard frankov, bosta plačali Francija in Švica.

Ali je Parker Cramer še živ?

Pred tednom dni je odletel iz Amerike ameriški letalec Parker Cramer v spremstvu enega mehanika; namenjen je bil čez Grenlandijo v Evropo. Cramer je došel v Lerwick na Shetlandu, odkoder je odletel 9. t. m. zjutraj proti Kodanju. Poslej ni več sledu za njim. Pač so prejele razne norveške radiotelefonične postaje razna znamenja, ki so pa žal bila nerazumljiva. Vse ladje na Severnem morju so prejele navodila, da pazijo na vsako morebitno novo znamenje in skušajo najti kako sled za Cramerjem.

Važno bakteriološko odkritje

Prof. dr. A. J. Kendall na evanstonki univerzi (Illinois) je našel sredstvo, s katerim je mogoče izolirati bacile različnih bolezni, za katere še dozdaj ni bilo znano zanesljivo zdravljenje. Tako n. pr. za hripo, otroško paralizo, revmatizem in spalno bolezen. Dr. Kendall zagotavlja, da se more z njegovim načinom doseči uspešna izolacija bacilov skoraj vseh nalezljivih bolezni.

Liesel Bach, evropska mojstrica v umetnem letanju, ki se udeležuje >Nemškega poleta< s tehničnimi izpiti. Zgoraj njen spremljevalec v. Moltzen.

Kako sem postal milijonar

Na božični večer 1. 1927. je v Londonu umrl mistr. Dahnou. Star je bil 58 let in je imel velikansko bogastvo. Pred kratkim pa je izšla majhna brošura >Milijonarjevi zapiski<, izdana na njegove lastne stroške. Takoj na začetku knjižice, v predgovoru je zanimivo mesto, kjer pisatelj seznani bralce, kako je postal milijonar >Bili so hudi časi za me,< — piše Dahnou — >živel sem tedaj v glavnem mestu Italije, v Rimu. Studirati potem, ko je umrla edina moja sorodnica stara mati, nisem mogel več. Gospodinja je zahtevala stanarino za hišo na hribu. Zaman sem ji pojasnjeval, da bom v kratkem prejel stipen-

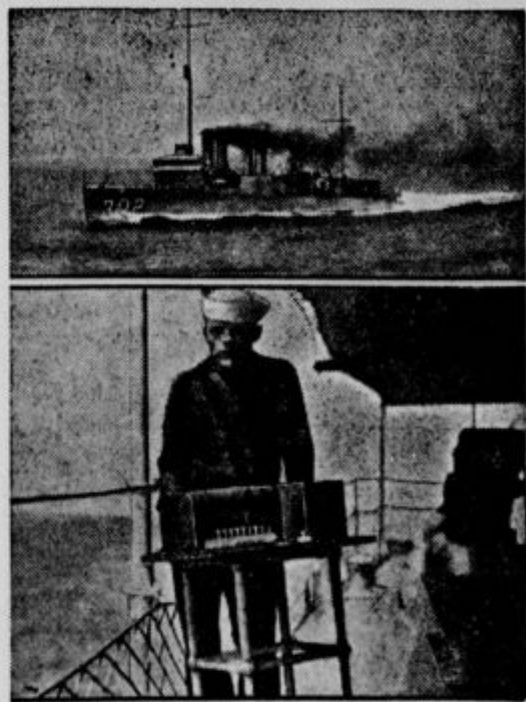

Leonski poročnik Petersen, ki je dosegel s padobranom nov višinski rekord: skočil je iz višine 6800 metrov in priletel v 15 minutah na tla.

dijo, da sem odposlal celo že prošnjo in vsak čas pričakujem denarja. Moje moledovanje bi omečilo kamen, trdo srce te ženske pa se ni dalo omečiti. Slednjic se je vendar usmilila — pod pogojem, da bom ponoči stražil njen vinograd! Ha...! Mojemu veselju ni bilo konca. Komaj je odšla gospodinja iz moje sobe, sem se od nepojmljivega veselja parkrat prekučnil čez glavo. Lačen sem bil, da so se mi pajčevine predle po žledcu — že dva dni nisem imel ničesar v ustih, le par suhih fig in četrtinko najkislejšega vina.

Prvo noč, ko sem stražil vinograd, sem bil trdno prepričan, da je sama Previdnost božja omečala Taljanki srce; pukleknil sem na kamen, trdno sklenil roke in po osmih letih spet prvič molil. Isto noč sem Bogu sveto prisegel, takoj zjutraj iti v baziliko sv. Petra in se zahvaliti pred oltarjem Gospe svete. Potem na kratko opisuje dogodke te noči, nakar nadaljuje: >Drugo jutro sem si uredil raztrgano suknjo, si izprosil zakrpane

hlače, vstopil v cerkev ter korakal naravnost k velikemu oltarju Matere božje. Na straneh ob stenah so obiskovalci glaslo šepetali, kar me je zelo vznemirjalo. Pokleknil sem... In nisem čutil, kako sem začel izgovarjati besede molitve. — Mati božja, hvala Tebi! Ti si pomagala ubogemu brezdomcu. Mati božja, hvala Ti! — Molil sem celo uro. Ko sem vstal, da bi odšel, se je dvignila ob strani klečoca

Ameriški manevri s ladjami, ki jih krmarijo iz dalje s pomočjo radia. Zgoraj ladja brez posadke, spodaj radioaparati, s katerim iz dalje vodijo ladjo. Topove na ladji prožijo z ladje spremljevalke — istotako iz dalje.

gospodična, ki je najbrž slišala moje prosoje molitve, in zardel sem... Odšel sem naglo, gledajoč v stran, toda... ona mi je sledila. Visoka, zagorela, bogato oblečena je stopala nedaleč za menoj. Pred cerkvijo sem se okrenil, nje nisem videl več. Toda nenadoma, ko da je iz zemlje zrasla, je stala tik ob meni in mi dala svojo vizitko. Stal sem kakor brez zavesti. Komaj sem si upal prebrati, da me prosi, naj pridem še danes dopoldne v hotel Central. Čez nekaj tednov je

Zmagovalci na nemških teniških mojstrskih tekmah. — Zgoraj dr. Dessart in Nourney, spodaj Roderich Menzel in Cilly Aussen.

bila moja žena... To je bila lady Flora Choun, po umrli materi dedinja 12 milijonov —sterlingov.<

Znamenito je, da se je njegovo življenje odlikovalo po globoki vernosti, urejenosti in treznosti. V svoji oporoki je zapustil cerkvi in ubožcem 20.000 sterlingov.

Atentat na ekspresni vlak na progi Basel—Berlin. Atentat pripisujejo političnim rovarjem.

Newyorčani sejejo ključ

Na zborovanju ključavničarjev v New Yorku so navajali, da izgube Newyorčani letno po 32.000 ključev. To se pravi, da vsak dvestoti prebivalec izgubi na leto po en ključ.

Gospodarstvo

Žitna letina

Svetovni trg s pšenico ne zaznamuje v zadnjem času nikakega zboljšanja. Vseled prevelike ponudbe, ki nastopi vselej ob zetvi, cene še vedno padajo. Po najnovejših podatkih bo pridelek pšenice v Evropi nekaj večji kakor lansko leto, medtem ko je bila letina v severni Ameriki precej slabša in bo znašal pridelek od 1,7 do 2,5 milijona ton manj kakor lani. Argentina je posejala s pšenico okoli 20% manj polja kakor lansko leto. Francija je pridelala do 2 milijona ton več kakor lansko leto. Iz Madjarske poročajo, da bo pridelek manjši, kakor so prvotno računali strokovnjaki. — Zaloga pšenice v Združenih državah so znašale na koncu julija 5.613.254 ton, v Kanadi 1.846.959 in v Južni Ameriki 170.000 ton. Severne države in Kanada polnijo svoja skladišča in tudi uvoz pšenice v Italijo se je v zadnjem času, kljub žetvi, skoro podvojil. To bi dokazovalo, da je bila žetev v Italiji slaba. — Tudi cene drugih žitnih pridelkov, kakor koruze, ječmena, rži in ovsa so v zadnjem času silno oslabele. Zaloge koruze v severni Ameriki so znašale na koncu julija okoli 173.793 ton, ovsja je bilo v zalogi okoli 94.141, rži 297.332 in ječmena 75.433 ton; južna Amerika je razpolagala s 430.000 tonami koruze in 70.000 tonami ovsa. — V Jugoslaviji je privilegirano izvozno društvo pokupilo do sedaj okoli 30.000 vagonov pšenice, druge zadruge pa okoli 6.000 vagonov. Zadruge imajo dala Privilegirana banka 30 milijonov Din kredita, da z njim razpolagajo pri nakupovanju pšenice. Kakor znano znaša po zakonu določena cena 160 Din za 100 kg.

Borza

Dne 12. avgusta 1931.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2275.02—2281.87, Bruselj 786.43—788.79, Curih 1101.45—1104.75, Dunaj 793.58—795.98, London 274.26—275.08, New York 5685.21—5692.21, Pariz 221.61, Praga 167.50, Trst 295.40—296.30.

Zagreb. Amsterdam 2275.03—2281.87, Dunaj 793.58—795.98, Bruselj 786.43—788.79, London 274.26—275.08, Milan 295.40—296.30, New York 5685.21—5692.21, Pariz 221.61, Praga 167.50, Trst 295.40—296.30.

Belgrad. Amsterdam 2275.03—2281.87, Bruselj 786.43—788.79, Curih 1101.45—1104.75, Dunaj 793.58—795.98, London 274.26—275.08, New York 5685.21—5692.21, Pariz 221.61, Praga 167.50, Trst 295.40—296.30.

Skupni promet brez kompenzacij 5.5 milij. Curih. Belgrad 9.0750, Pariz 20.09, London 24.0025, New York 512.62, Bruselj 71.40, Milan 26.81, Madrid 23.75, Amsterdam 206.65, Dunaj 72.05, Oslo 137.10, Stockholm 137.20, Kopenhagen 137.10, Sofija 3.7175, Praga 15.185, Varšava 57.425, Budimpešta 90.025, Atene 6.63, Carigrad 2.43, Bukarešta 3.04875, Helsingfors 12.90.

Vrednostni papirji

Ljubljana. Celjska 150 den., Lj. kred. 120 d., Prastredion 950 den., Kred. zavod 195 den., Stavbna 45, Veveč 120, Ruše 145, 8% Bler. pos. 82, 7% Bler. pos. 72.

Zagreb. Drž. pap.: 7% invest. pos. 76—77.50 (76.50), agrarji 43—48, vojna škoda ar. 360—364 (364.865), kasa 364 bl., 12. 367.50—369 (365, 368, 369, 370), 8% Bler. pos. 80—82 (82), 7% Bler. pos.

70.50—71.50 (71, 73), 7% pos. Drž. hip. banke 70—73, 6% begl. obv. 60—61 (59, 60). Bančne delnice: Hrvatska 50—60 (50), Poljo 53.50—53.55, Kreditna 121—126, Union 150—155 (150), Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120 den., Medjunarodna 68 den., Obrtna 36 den., Prastredion 957.50—965, Sebaska 190 den., Zemaljska 118—120 (120). Industrijske delnice: Nar. sum. 25 den., Guttman 115—125, Slavonija 200 den., Danica 66—70, Pivara Sar. 200 den., Drava 220—225 (220), Šeherana Osjek 220—224 (220), Osi. ljev. 210 den., Brod. vag. 50 bl., Union 50—60, Vevče 120 den., Isis 35—43, Ragusea 300—330, Trboveljska 235—245.

Belgrad. Narodna banka 5000—6000 (10 kom.), 7% inv. pos. 79, agrarji 44—46, vojna škoda 360—361 (365, 450 kom.), ult. avg. 367—368 (200 kom.), sept. 370 (100 kom.), dec. 371—378 (373, 1500 kom.), 6% begl. obv. 61—61.50 (201.000 nom.), 7% Bler. pos. 73 (1011 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 74 (1000 dol.).

Dunaj. Podon-savska-jadran. 91.85, Wiener Bankverein 14, Escomptes. 149, Union 17.30, Mundus 78.50, Alpine 13.50, Leykam 1.45.

Notacije državnih papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 67—68.50, New York: 8% Bler. pos. 73—76, 7% Bler. pos. 76.50—78, 7% pos. Drž. hip. banke 65—70.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 13 vagonov pšenice, 3 vagona ječmena, 3 vagona koruze, 10 vagonov moke, 5 vagonov otrobov, 2½ vagona filola. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence in promet sta bila srednja. Pšenica dec. 11.85—12.45, zaklj. 11.90—11.92, marec 13.27—13.65, zaklj. 13.05—13.07, rž marec 11.75—11.80, zaklj. 11.78—11.80, koruza maj 13.60—13.80, zaklj. 13.58—13.60.

Tudi Nemčija pomaga kmetu. Nemška vlada se že delj časa bavi z vprašanjem ureditve žitnega

trga in je izdala že več ukrepov, da bi zavrila padanje cene žita. To daj je predsednik republike podpisal navedbo, ki daje »Nemški družbi za trgovino z žitom« pravico izdajati kmetom za izrečeno žito položnice, ki imajo vrednost denarja, ker jih kmet po indosamentu lahko odstopi tretji osebi. Društvo v zalogo izrečeno žito ostane last vlagatelja. Družba ima pravico žit opomežati, če vlagatelj tega izrečno ne prepove. Kmet, ki je v denarni stiski, ni torej prisiljen prodati žita spekulantom po nizkih cenah, temveč ga izreči v zalogo omenjeni družbi in prejme v zameno neke vrste obveznice, ki jih potem lahko zastavi za denar.

Ceškoslovaška potrebuje prašiče

V preteklem tednu so se v Češkoslovaški cene prašičev in vsem svinjskim izdelkom nenadoma povišale. Tudi v ponedeljek se je v Pragi povpraševanje po opravičih še vedno stopnjevalo, med tem ko je bila ponudba še vedno majhna. Povprečno so se prašiči prodajali po 14.25 Kč do 14.50 Kč mrtve teže, med tem ko je cena prejšnji ponedeljek znašala 13.50 Kč. Na trg je bilo pripeljanih 2667 prašičev, in sicer 1212 iz Češke, 1305 iz Slovaške, 115 iz Poljske, 633 iz Jugoslavije in 681 iz Romunije. Prejšnjega dne je bil dovoz za 500 glav nižji. Značilno je, da so samo cene prašičev tako poskočile, med tem ko se govedo še vedno kupuje po starih cenah. Skok cen splošno pripisuje želvi, ki je ravno v teku; radi žetve namreč kmetje ne umejejo pripeljati prašičev na trg. To bi bila ena razlaga tega pojave, o kateri pa ni mogoče z gotovostjo trditi, da je točna. Ni izključeno, da se bo cena svinjine še nadalje vzdržala. Vsekakor je za nov položaj značilno, da se povišanje carine na prašiče ne bo izvedlo ta mesec, temveč šele naslednji.

Podpisana tvrdka javlja svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem tužno vest, da je njen družabnik, gospod

Ivan Kastelic

tovarnar in posestnik

po dolgi, mučni bolezni v torek, dne 11. avgusta Bogu vdano umrl.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 13. avgusta ob 6 popoldne izpred hiše, Lepi pot 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Dragega pokojnika ohranimo v blagem spominu!

Mengeš, dne 12. avgusta 1931.

Opekarna Mengeš
Milan Jenčič in drug.

Gospodarska kriza se je ustalila

Padec zavarovanih delavcev od lanskega leta znaša v juliju — 4.630, t. j. približno toliko kot predhodni mesec — 4.855. Naša gospodarska kriza se je ustalila na sedanji višini. Isto je pričakovati v prihodnjih mesecih. Zanimivo je dejstvo, da je gospodarska kriza moške delavce (relativno) še enkrat tako hudo prizadela kot delavke. Razvidno je to iz okolnosti, da na vsako zavarovano žensko odpadeta dva moška zavarovanca, dočim na vsako odpuščeno žensko odpadejo kar štirje odpuščeni moški delavci.

Zdravstveno razmere so relativno ostale nespremenjene. Odstotek bolnikov (vštevši porodnice) se je znižal za neznatnih — 0.06%. Pač pa se je znižala absolutno število bolnikov za — 181 oseb radi padca števila zavarovancev. Povprečna dnevna zavarovana meza (ki odgovarja nekako povprečnemu delavskemu zaslužku) se je znižala za — 0.27 Din. Radi gospodarske krize so začele torej padati tudi delavske plače. Zanimivo je zopet dejstvo, da plače delavk neprimerno hitre padajo (za — 0.59 Din) kot plače moških delavcev za — 0.04 Din). Značilnost sedanje gospodarske krize je torej ta, da se prej odpuščajo moški (kvalificirani) delavci in da se plače ženskih (nekvalificiranih) delavcev znižujejo. Celokupna dnevna zavarovana meza je padla za — 150.550 Din. Padec bolniških prispevkov znaša torej dnevno — 9.000 Din ali mesečno skoraj četrtilijona. Tudi naše socialno zavarovanje se mora torej boriti s težkimi posledicami gospodarske krize.

Sadje in grozdje za vojsko. V Jugoslovanska loža in belgrajska zadruge za brezalkoholno predelovanje sadja sta predložili ministrstvu vojske spomenico, v kateri predlagata naj bi vojska uvedla uživanje svežega in konzerviranega sadja. Spomenica poudarja, da je sadje zdravo in krepko živilo. Vojska izda za vino okoli 10 milijonov Din letno in bi si lahko za ta denar nabavila sadja in grozdja. Vinogradništva bi torej uvedba sadja prav nič ne zadela, ker bi namesto vina stopilo grozdje. Grozdje je tudi hranljivo, medtem ko vino ni. Sadje bi se lahko konzerviralo v delavnicah vojske. Dobava sadja in grozdja bi se vršila po zadrukah.

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež. Maribor :: Aleksandrova cesta št. 42.

Pri žrebanju državne razredne loterije včeraj, dne 11. avgusta so bili izžrebani naslednji večji dobitki. Za tiskovne pogreške ne odgovarjamo.

250.400 Din srečka št. 51.406
80.000 Din srečka št. 43685.
60.000 Din srečka št. 19656.
40.000 Din srečka št. 78626.
30.000 Din srečka št. 98855.
20.000 Din srečka št. 81731.
10.000 Din srečki št. 29047, 65557.
7.000 Din srečki št. 19395, 59447.
3.000 Din srečke 26785, 61177, 92969, 95757.
1000 Din srečke št. 56274, 7709, 10326, 11682, 11829, 12990, 15061, 2292, 22461, 38563, 47502, 51594, 52139, 54349, 57155, 60050, 61871, 61758, 66391, 67356, 77698, 82324, 87970, 87554, 96592, 97934, 97038, 5642, 736, 9652, 31349, 32791, 34648, 52061, 86354.

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naš nad vse ljubljani, predobri soprog oziroma oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

IVAN KASTELIC

trgovec in posestnik

dne 11. t. m. po dolgem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega in nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 13. avgusta 1931 ob 6 popoldne od doma žalosti, Lepi pot št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1931.

Žalujoče rodbine
Kastelic, Hladky, Marčan, Gjud.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Podpisana tvrdka javlja svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem tužno vest, da je njen družabnik, gospod

IVAN KASTELIC

veletrgovec in posestnik

po dolgi in mučni bolezni dne 11. t. m. bogu vdano umrl.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 13. avgusta 1931 ob 6 popoldne izpred hiše Lepi pot št. 4 na pokopališče k Sv. Križu.

Dragega pokojnika ohranimo v blagem spominu.

Ljubljana, dne 12. avgusta 1931.

Kastelic in drug,
trgovina s papirjem na veliko.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

114

Strahotno potovanje na luno

Valdemar Apelova raketa je vzletela natančno tako kakor je njen graditelj nameraval. Eksplozije v pomožni raketi so jo pognale naravnost in z bliskovito brzino kvišku, pritisk p ana oba potnika tudi ni vplival huje, kakor je Apel preračunal. Tudi omedlela nista, pač pa sta spocetka za nekaj hipov imela hudo morskoro bolezen, a sta se hitro opomogla.

Zelo visoko gori, že skoraj na meji zemeljskega ozračja, je Apel odvrget pomožno raketo in zavozil, kakor se je izrazil, s polno paro v vesolje.

Vse, kar se je ob prenapljenem vzletu prve rakete zgodilo obenem in nasilno, se je tu vršilo počasi in zavedno, tako da je raketa drsela po svoji progi čudovito mirno, Apel in Irena pa sta z daljnogledi iskala po nebu.

Kurt Korus je raketo ostavil. Spocetka je mislil, da mu bo srce zastalo, nato pa je opazil, da drsi čisto mirno dalje in skoraj je bil pri Egonu.

Segel je po njem, ga prijel in se ga z rokama oklenil.

Toda minute so potekale, Egon se mu je večkrat izmuznil, ko se ga je pa vendar enkrat oklenil z obema rokama, je začutil, da njega samega zapuščena zavest. Le prehitro je bil zrak v čeladi izrabljen in ker se je dušil, se je začel nekam izgubljati.

All Right ni strpel na ležišču. Počasi se je splazil do okroglega okna, sledil z očmi Korusu, videl, kako je prišel do Egonu in kako sta oba obstala, ne

da bi se ganila. Kot blisk so mu šle misli. Obup mu je vlil moči. Stal je na zdravi nogi. Še je imel rokavice iz umetne kože. Načaknil si jih je in si nasadil obtočeno čelado. Nato pa se je zavil v vse odeje in obleke, kar jih je mogel nagrabiti, in se dobro napil ruma, da bi se znatraj ogrel.

Res ni imel na sebi umetne kože, vendar pa bi mu debela ogrinjala in povečana telesna toplota utegnili pomagati, da bi za nekaj trenutkov kljuboval vsemirskemu mrazu.

Splazil se je v zatvorno cev, zaprl notranja vrata, in ne da bi se zmenil za bolečine, potegnil za laso.

Ni bilo treba premagovati nobene teže, obe krčevito objeti telesi sta priplaval k njemu, napel je vse sile in ju potegnil v zatvorno cev, potisnil ju v kabino, se je sam vrnil vanjo, po eni nogi skakaje odprl grelec in spustil iz bombe kisika, da nadomesti izgubljeni zrak. Čutil je, da se bo zdajzdaj zrušil, divje so ga bolele rane, vendar pa je zbral vso svojo odločnost, tovarišema snel čeladi, jima vpihal kisika, zliil ruma med ustni, je videl, kako je najprej Korus, za njim še Egon začel sopsti in kako sta odprla oči, nato pa so ga muke premagale, da se je zrušil in omedlel.

12. poglavje.

Dve raketi v vsemirju in divji lov!

Druga raketa najde zrelo. — Irena zleti v vsemir. — Spravila zrelo in spazila prvo raketo. — Prične se dirka. — Obupno razpoloženje v prvi raketi. — Skleneje napraviti kence. — Egon se zmeni s Korusom. — Korus stoji ob oknu in zavriska: »Druga raketa!« — Štirje dnevi na zemlji. — Oba raketi

imajo za izgubljeni. — Nenavadna najdba v morju ljudi prepriča, da je Irena mrtva. — Joe Allister v sanatoriju. — Obe raketi se snideta. — Dirkata vstrie. — Vržejo vrv. — Rešitev se posreči. — Brodolomec v drugi raketi. — Egon spozna Ireno. — Nazaj na zemljo.

Prav tako hitro kakor prva se je tudi druga raketa vozila skozi svetovni prostor. En dan in eno noč sta minula in napravljalo se je k drugemu jutru. Valdemar Apel še misli ni na to, da je Irena Allister dekle. V svoji usnjeni sportni obleki je bila prav kakor mlad fant, s svojimi mirnimi in odločnimi kretnjami, ko je nadzirala instrumente, ko si je z vsakim tehničnim prijemom znala pomagati, pa se je izkazala kot izvrstna asistent. Energija in samovlada, ki ju je podedovala od očeta, sta bili tolikšni, da je še ob vzletu niti za hip nista zapustili in ni pokazala strahu.

Kabina je bila prav taka kakor v prvi raketi, le ponoči je Irena molče razpela zaveso, ki je prostor razdelila.

Ves prvi dan in obe noči nista ničesar opazila, kar naj bi jima služilo kot cilj.

»Danes pojdem iz rakete, da se ozrem naokoli. Zdaj sva že gotovo približno tako daleč, da moreva dognati, ali je Egonova raketa v območju najine proge.«

Irena je mirno odgovorila: »Jaz grem kajpada z Vami.«

Govorila sta, kakor da hočeta morda samo na višji ladijski krov in vendar sta nameravala nič manj in ni več ko tvegati korak v neskončno vsemirje.

Ponoči je Apel kovinske lopute ob oknih vedno zapiral. Ša sta se morala naspiti.

Rata**OBUTEV ZA ŠOLO.****Rata**

39.-

Vrsta 242

Elastični in trpežni telovadni čevlji. Neobhodno potrebni dijakom pri telovadbi. Čevlji bodo zdržali vse leto.

59.-

Vrsta 2852-05

Praktični čevlji iz laka ali rjavega telečjega boka. Se dovršeno prilagajajo nogi. Hoja v njih je zelo udobna.

89.-

Vrsta 2842-05

Te lakaste čevlje iz laka in s špango smo priredili za otroke. Nosijo se ob nedeljah in praznikih. Enake vrste čevlje imamo tudi iz rjavega boka za navade dni.

129.-

Vrsta 3922-00

Športni čevlji za otroke. Pripravili smo jih iz rjavega boka s okrašenim jezikom. Močan podplat jamči, da bodo čevlji dolgo zdržali.

169.-

Vrsta 1834-22

Čevlji iz laka ali boka za dijake. Polušpičasta oblika daje čevljem izrazito eleganco. So prav zelo udobni in praktični.

89.-

Vrsta 3762-2

Te smo priredili za zelo živahne dečke. Proizvajamo jih iz masne kravine. Imamo jih pa tudi iz mehkega usnja. Praktični čevlji za vsak štrapac.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglaševalec dodeli vrstice se računajo višje. Za odgovor odgovarjamo! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo**Učenka**

z enoletno učno prakso se želi izučiti v trgovini z mešanim blagom še ostalo učno dobo. Želi vstopiti v podjetje, kjer bo imela hrano in stanovanje v hiši. Solske izobrazbe ima 3 razr. mešč. šole in 1 razr. trg. nadalj. šole. Službo želi najraje v mestu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9155.

Službodobe**Učenka**

pridna in poštena, iz dobre hiše, 16-18 let stara, ki ima veselje do trgovine, se takoj sprejme s popolno oskrbo v trgovino z meš. blagom Anton Turnšek, Rečica v Savinjski dolini.

Gospodinja

stara 30-40 let, zmogljiva vseh domačih del, se takoj sprejme k samostojnemu gospodu na delo. Dolenjke ali Stajerke imajo prednost. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 9131.

Trgovskega vajenca

z vsjo oskrbo v hiši takoj sprejemem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9122.

Mizar

oženjen, vajen nekoliko vrtnarije, se sprejme. Stanovanje na razpolago. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9163.

Učenec

z predpisano šolsko izobrazbo se sprejme v specializirano trgovino Fr. Terdina. Ljubljana.

Služkinja

katera tudi sama kuha, se sprejme. Rimska cesta 18/II.

Išče se šofer!

Samo prvovrstni vozači z dobrimi spričevili imajo prednost. Nastopi lahko takoj. Plača po dogovoru. Javiti se pri Ivanu Dolmovič, autotaksi, Novo mesto.

Varčno gospodinjstvo

veščo kuhe, življanja in vseh domačih del, staro 30 do 40 let, išče trgovsko rodbina štirih oseb v Ljubljani. Ponudbe pod »Pridna in poštena« na upravo »Sl.« pod št. 9158.

Zasluzek**Potnike**

z lepim nastopom, za prodajo štofov, platna in preprog na obroke — prednost imajo gg. upokoje — za celo dravsko banovino sprejme »Bradford«, Selenburgova 7/I.

Krajevni prodajalci

za prodajo vsakovrstnega blaga se iščejo. Blago damo na kredit. Potrebna garancija 10.000 Din. Vsak posestnik lahko postane trgovec. Ponudbe: Maribor, poštni predal št. 4.

Glasba**Klavir**

ugodno naprodaj. Lampetova ulica 13, Trnovo.

Pouk**Čamernikova šolerska šola**

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana Prospe. št. 16 zastoni. Pišite pon!

Dijaki**Dva mlajša dijaka**

se sprejemata v zračno sobo in na dobro hrano. Miklošičeva cesta št. 6, II. nadst., levo — leve stopnice.

Stanovanja**Stanovanje**

komfortno, obstoječe iz 3 sob, sobe za služkinjo, predsobe, kuhinje, kopalnice in ostalih pritliklin, se takoj odda v palači »Vzajemne posojilnice« na Miklošičevi cesti. Pojasnila daje ravateljstvo med uradnimi urami.

Odda se

s 1. septembrom krasno, solnčno stanovanje, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, kleti, drvarnice, pralnice in kopalnice. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mirna stranka« št. 9073.

Stanovanje

2 večji in 2 manjši sobi, soba za služkinjo, kuhinja in pritlikline, tik središča, se odda za 1. november. Natančne ponudbe z opisom rodbinskih članov pod zn. »Mesečno 1800« na upravo »Slovenca«.

Dve svetli sobi

parket, elektrika, z balkonom, v 1. nadst., se odda. Vpraša se: Resljeva cesta 26, I. nadst., desno.

Odda se

s 1. septembrom krasno, solnčno stanovanje, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, kleti, drvarnice, pralnice in kopalnice. Naslov v upravi »Slov.« pod zn. »Mirna stranka« pod št. 9073.

Stanovanja

3-5 sob in PISARNE 2 sob v Ljubljani, Kranju in Kamniku išče mo za 1. september ali kasneje. Ponudbe na upravo »Sl.« pod značko »Brez otrok«.

Vnajem**Delavnica**

150 m², suha, svetla, elek. razsvetljava, vodovod, v sredini mesta, se takoj ceno odda v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9070.

Lokal

ca. 40 kvadr. metrov, na prometni točki, za trgovino ali pisarno, blizu kolodvoza, se odda. Naslov pri upravi »Slovenca« pod »Lokal 40« 9154.

Posvetva**Stavbne nasvete**

daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Dobro idočo gostilno mesarijo, s 7 orali posestva, v bližini Maribora, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Naprodaj

je novozgrajena vila s 4 kompletnimi stanovanji. V isti je elektrika, vodovod, kopalnice; vrt ograjen s fino izdelano ograjo. Nahaja se v Sušteršičevi ulici v Udmatu. Poizve se: I. Oražem, Moste

Nova hiša

trodržinska, se prod. Elektrika, vodovod v hiši. Več pove Mišvelj, Ljubljanska ulica 37, Moste pri Ljubljani.

Prodajam hišo

novozidano, enonadstropno, štiri-, dvo-, enosobno stanovanje, parketi, elektrika, vodovod, kanalizacija, 1400 m² vrta, pri posestvu g. Kolmana pod Rožnikom, po ugodni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8912.

Hišo ob cesti

zidano leta 1920., z gospodarskim poslopjem in vrtom, pripravno za vsako obrt, se zaradi preselitve obrta ugodno prod. v večjem kraju ob železnici in glavni cesti na Gorenjskem. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9153.

Prodajam viho

z dvema trgovskima lokalom, velikim skladiščem, 2 kuhinjski, 5 sobami, kopalnico, kletjo ter velikim vrtom, v Ljubljani. Plačilni pogoji ugodni. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »430.000 Din«.

Vogalna parcela

400 in 800 m², se prod. Solnčna lega, elektrika, vodovod, pri tramvaju. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9158.

Razno

Grafolog in hirosof N. Sadlueki, v Ljubljani. Čita: karakter, preteklost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9-12 in od 2-7. Naslov: Ljubljana, hotel »Slona«, II. n., soba 64.

Objave**Razpis dražbe!**

Cerkveno-konkurenčni odbor v št. Vidu na Planini pri Sevnici odda prekrito baročne strehe na zvoniku s cinkasto pločevino. Proračun in projekti na vpogled pri načelniku. Dražba se vrši na licu mesta dne 23. avgusta 1931 ob 15. Odbor

Kupimo**Vsakovrstno zlato**

po najvišjih cenah CERNE, juvelir Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6, II. nadst.

Prodajam**Vrtne zaklopne stole**

prodaja pisarna Tribuč na Glincah. Telefon 2605.

Prvovrst. restavracija in kavarna v strogem centru najpomembnejšega veletrga Jugoslavije, napredaj radi boleznih lastnika. Kavarna in restavracija sta najmoderneje in najelegantneje urejeni. Alpaca pribor, damasti namizni prtji in serviete, masivne mize in stoli z medjo okovani, najfinišni porcelan. Velik, hladen restavracijski vrt z belo lakirano opravo. Vse popolnoma kompletno. Nekaj sto gosti. Izvrstno obiskano po najodličnejših in najboljših gostih. Zasi-guran 5 letni ugovor proti zelo solidni najemnini. Zadnja cena 300.000 Din. Prodaja: Gostioničarska poslovnica M. S. Pavle-ković, Zagreb, Ilica 146/I.

Dve moški kolesi malo rabljeni — prodam. Izanska cesta 75.

Pozor mizarji!

Skobelnik (Dikthenobel-maschine), popolnoma nerabljen, se poceni prod. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9157.

Ia. sveže debele slive

kg a 4 Din pošilja franko vsaka železniška postaja po 25 kg G. Drechsler, Tuzla.

Proda se

prvovrstna mestna restavracija z ljudsko pivnico, krasnim vrtom. Leži v centru zelo prometnega mesta v Sloveniji, popolnoma urejena z vsem komfortom, izredno dobro obiskana, prvovrstno ude-dena, z bogatim inventarjem in osemletno najemniško pogodbo, mesečna najemnina 4000 dinarjev. Ima dve restavracijski dvorani, veliko kuhinjo z modernim štedilnikom, klubsko sobo, prekrasno pivnico, 3 sobe za oboje, 2 sobi za restavracijo, moder. pral-nico itd. Promet alkohol-nih pijač v letu 1930 je bil oblastveno dokazan z 533 hl. Kuhinjski promet pol milijona Din. Proda se radi obolenja lastnika za 270.000 Din. Gostilniška poslovnica M. S. Pavle-ković, Zagreb, Ilica št. 146-I.

Zavese, posieljna pregrinava, perilo monogramne najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Struželj

Br da žepni robei kom Din 2.—, batist beli in barvasti robei fino vezeni kom Din 6.—.

Entel — azur — predtisk

Redna stolica

lahka in naravna brez bolečin in driske, se do-seže z uporabo staroznanih KROGLJIC IZ KRVAVINE.

Domača cascara To izvrstno domače sredstvo čisti želodec urejuje stolicu zmanjšuje tenost in natrpanost črev. Cena skatlice močnejših 12 Din cena skatlice slabših 10 Din. Proizvajalca in razpo-silja stara t. 1599 ustanovišnica Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb. Je-latičev trg 20 Dobiva se v vseh lekarnah

PARKETE

hrastove in bukovne ima stalno na zalogi po ugodni cení A. Kanc, tvornica parketov — Mengeš.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Francea Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40.—, eleg. vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Ladijska fla, trame, mecesnove deske

dobavlja po najnižji ceni »Ilirija«, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telef. 28-20.

Obrt

»Javor« lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani, v novi palači Vzajemne za-varovalnice

Premog, drva

dostavlja na dom »KURIVO« dr. z o. z. Dunajska cesta št. 33 TELEFON 34-34.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvrdi A. VOLK, LJUBLJANA Veletrogovina v istom. Resljeva cesta 24

Kovčki

za potovanje, ročne tor-bice, aktovke, listnice, denarnice, nogometne žo-ge, nahrbtnike, sportne pasove itd. nudi v naj-večji izbiri, najnižji ceni. Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Mornarske majice

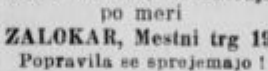
od 9 Din naprej Vam nudi »LUNA«, Maribor, Aleksandrova cesta 19 Poštna naročila točna.

Pravi gojzerji

Zajamčeno ročno delo, vedno v zalogi in izdeluje po meri

ZALOKAR, Mestni trg 19

Popravila se sprejemajo!

Odjemalcem izven Zagreba

Največja trgovska in odpremna tvrdka:

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Avtomobilisti!**Šofer in samovozač**

Spisal inž. Josip Stofa. — — — Cena vezani knjigi Din 140.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Samo kdor v m'ru izbira - dobro kupi!

Ako morate iz trgovine do trgovine, da pregledate blago, se boste v naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali.

Zato izbirajte blago doma.

Tu imate čas, da pregledate in orecenite vzorec kos za kosom; nihče Vas ne bo prigo-varjal za nekaj kar ne bi uga-jalo Vašemu okusu.

Zahtevajte zato našo ko-lekeijo svile, pralne svile in tkanine.

in v par dneh jo boste imeli doma, seveda brezplačno kakor tuji brezobvezno.

Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja Vašemu statusu in Vašemu okusu.

Ker nabavljamo mi blago na-ravnost iz tovarne in ga prodajamo direktno Vam, odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše kvaliteto za manj denarja.

Motociklisti!**Šofer in samovozač**

Spisal inž. Josip Stofa. — — — Cena vezani knjigi Din 140.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.**IGNAC KOLENC**

v starosti 73 let nenadoma umrl zadet od kapi. Zemeljski ostan-ki bodo prepeljani na domačo grudo v št. Rupert, kjer bodo po-loženi k večnemu počitku. Maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi. Priporočamo pokojnika v blagohoten spomin. Št. Rupert, dne 12. avgusta 1931. Zalujoča žena, sinovi, hčere in ostali sorodniki.

TEREZIJA STIPLOVŠEK

vдова po višjem davčnem upravitelju

dne 11. avgusta po kratkem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek 13. avgusta ob 5 popoldne iz celjske bolnišnice na okolisko pokopališče.

Maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi sv. Dani-jela v Celju v petek 14. avgusta ob pol 7 zjutraj.

V Celju, dne 12. avgusta 1931.

Zalujoča FRANC in MANI STIPLOVŠEK.

Zahvala

Ob priliki težke izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega nepozabnega soproga in brata, gospoda

Aleksandra Loibnerja

se najpristrčnejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tople izraze sožalja, dalje častiti duhovščini za spremstvo, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem, ki so spremili draga pokojnika na njegovi zadnji poti. Srčna hvala vsem — pokojnika pa ohranimo v trajnem spominu!

Celje-Lisce, dne 12. avgusta 1931.

GLOBOKO ZALUJOČA SOPROGA IN SORODNIKI